

1745

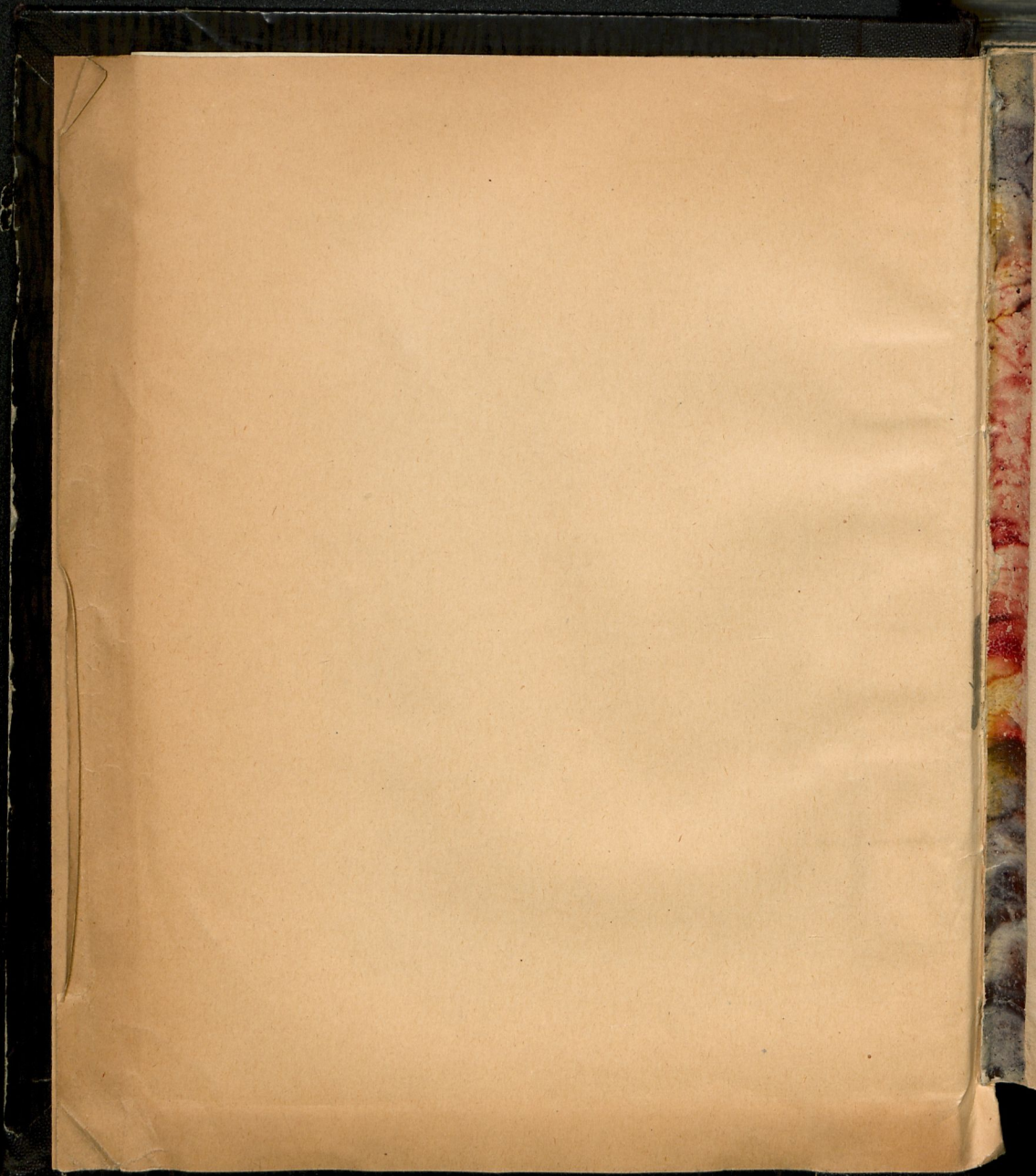
1. Estor, Joannes Georgius: De comitiis et ordinibus
Hannae, praesertim Cancellariae provincialibus.
2. Estor, Joannes Georgius: De ratione... in demon-
strando nobilitatem pravaeque iunguere genti-
litia.
3. Estor, Joannes Georgius: Nam Rector Saecularis impulerit
in tutela Rectoris clerici agnati?
4. Homburgk v. Vach, Henricus Ludov.: De convalescentia
vitiosae alienationis.
5. Thomigius, Joannes Carolus: De juramento appella-
tivo ad § 118 recessus Imperii de a. 1654.
6. Lemper, Georgius: De pacto, quod vocant, 'praes-
judiciali'.
7. Putterus, Joannes Stephanus: De iure feminarum ad-
spirandi et fidei commissarum familiae et de casibus
remuneratiombus, quae filii extincta jam stirpe mes-
calina.

1746.

1. ¹⁹ Brandt, Fr. Ferdin. Quint. : De natura bonorum
arbitrorum . . . jure Germanico in domicilio notius
plenus consistente . . . 2 Exempl. 1746? 1791.
2. Bresidenbach, Joan. Terentius : De cautione appel
lacionis solenni.
3. Estor, Joann. Georgius : De terrarum partitionibus
Illustrium Germanorum inter se praesertim ea,
quae vocatur Todtheilung . . .
4. ² Estor, Joann. Georgius : De jurisdictione curia
rum ch'ntelariarum Germanicarum et de causis
fens datibus . . . Tractatus . . . 2 Exempl. 1746? 1753
5. Hombergk zu Vach, Amul. Lud. : De obligatione ad d'tem
6. Thronck, Viduicm. Christophorus : De modo compa
landi fructus in separatione pendi ab allodis .

DISSERTATIO IVRIDICA INAVGYRALIS *1742.*

DE

J. 25. num. 43.

CONVALESCENTIA
VITIOSAE ALIENATIONIS *1745/4.*

QVAM

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO

DOMINO FRIDERICO

HASSIAE LANDGRAVIO RELIQVA

PRAESIDE

AEMILIO LVDOV. HOMBERGK

zu Bach

IVRIVM DOCTORE ET PROFESSORE ORDINARIO
H. T. PROMOTORE

PRO LICENTIA

CONSEQVENDI SVMMOS IN VTROQVE IVRE HONORES

AD D. XXV MAII MDCCCLXXXV

H. L. Q. S.

PVBLYCO ACADEMIAE PROCERVVM EXAMINI
SVBMITTIT

HENR. CAR. HOMBERGK *zu Bach*
HASSVS.

MARBVRGI CATTORVM LITTERIS MVLLERIANIS.

KÖNIGLICH
UNIVERSITÄT
ZÜRICH

DISSERTATIO HYGIENICA INVAZIVAE
DE
CONVALESCENTIA
MITIOSAE ALIMENTATIONIS

LECTORIS
RECTORIS
DOMINO FRIEDRICO
HASSIAE LANTORARIO

ARMILLO LYDOW HOMBERGER
in 8vo
LITON DOLDRER ET ALIIS ORDINARIO
H. A. 1800

THEO INGENTIA
CONSTITUTI SINGULI IN TITULO HONORIS
AN. 1800
L. F. G. S.
LITON DOLDRER ET ALIIS ORDINARIO
H. A. 1800

DISSERTATIONIS HYGIENICAE

CAPUT I.
DE CONVALESCENTIA VITIOSI
IN GENERE.

SUMMARI A.

- §. 1. *Vitium & morbus in*
Ædil. Edicto separantur.
- §. 2. *Quid morbus a vitio*
differat?
- §. 3. *Propria hujus loci signi-*
ficatio.
- §. 4. *Vitiosum quid?*
- §. 5. *Quaedam initio vitiosa*
esse, quedam fieri.
- §. 6. *Dubio respondetur.*
- §. 7. *Quando vitiosum con-*
valescere dicatur?
- §. 8. *Quæ verbi confirmare*
significatio sit?
- §. 9. *Ab initio vitiosum tra-*
ctu temporis non convale-
scit.
- §. 10. *Quod exemplis illu-*
stratur
- §. 11. *& ratione confirmatur.*
- §. 12. *Invalida tamen sæpe*
convalescunt.
- §. 13. *H. Grotii sententia*
proponitur.
- §. 14. *Puffendorffii & alio-*
rum sententiæ recensentur.
- §. 15. *Gotbofredi opinio ex-*
penditur ejusque prima re-
gula.
- §. 16. *Regula altera.*
- §. 17. *Stryckii sententia ex-*
plicatur.
- §. 18. *Verum convalescentiæ*
fundamentum indicatur.
- §. 19. *Remotio scilicet vitii*
ipsius, non causæ tantum.
- §. 20. *Definitio convalescentiæ.*
- §. 21. *Vitium tollitur vel be-*
neficio legis;
- §. 22. *vel auctoritate Prin-*
cipis;
- §. 23. *vel confirmatione Ma-*
gistratus;
- §. 24. *vel etiam facto priva-*
torum.
- §. 25. *Num invalidum jura-*
mento confirmetur? Quod
negatur de jure Civili.
- §. 26.

- §. 26. *Secus de jure Canonico.* §. 36. *vee conditionales.*
 §. 27. *Singularis quorundam sententia affertur,* §. 37. *Convalescentia nominis sublata vitiositatis causa locum habet.*
 §. 28. *Et refellitur.* §. 38. *Negotium, quod convalescit, valere ex nunc.*
 §. 29. *Qua ratione invalidum juramento convalescat.* §. 39. *Quod ulterius ostenditur.*
 §. 30. *Dubio respondetur.* §. 40. *Ratificatione tamen invalidum retro confirmari.*
 §. 31. *Contractus minorum invalidi juramento confirmantur.* §. 41. *Quod exemplo illustratur.*
 §. 32. *Num I. Canonici et hujus Authentice usus e foro proscribendus?* §. 42. *Vitiosum convalescit vel jure Civili vel Prætorio.*
 §. 33. *Promissione sub fide generosa actus invalidos non confirmari.* §. 43. *Convalescentia est vel propria vel impropria.*
 §. 34. *Vitiosum saltem convalescere, non vero existim;* §. 44. *Reliquæ Mulleri distinctiones rejiciuntur.*
 §. 35. *vee actus imperfectos,* §. 45. *Monitum de veterum Ictorum in hoc argumento dissensu.*

§. I.

*Vitium et
 morbus in
 Edil.
 Edicto se-
 parantur.*

Vitium, unde vitiosi appellatio descendit, BRISSONIO (a) iudice in Aedilium Edicto a morbo separatur. Aediles tamen has voces promiscue accepisse, VLPIANVM (b) ita tuere existimant A. ALCIATVS (c) F. BALDVINVS (d) I. GOEDDÈVS (e) & alii. Sed magis est, ut dicamus, Aediles agnovisse differentiam inter morbum & vitium, sed vitandæ ambiguitatis causa, utrumque vocabulum adhibuisse, ne quid forte, si de morbo tantum edixissent, redhibitori locum daret, quod ea voce non contineretur. In hunc sensum capienda sunt verba VLPIANI in l. i. §. 7. de Edil. Edicto, cujus mentem recte expressit V. C. IOAN. CHRIST.

GOTTL.

GOTTL. HEINECCIUS (f), *Aediles*, inquit, tollendae dubitationis causa utrumque junxisse vocabulum, ne subtiliter disputaretur, morbis accensenda sit aliqua imperfectio nec ne. Ictus enim concludit, si quid tale fuerit vitii sive morbi vobibitioni locum esse.

(a) de V. S. h. v.

(b) in l. i. §. 7. de Aedil. Edict.

(c) ad l. 101. de V. S. Op. T. I. p. 259.

(d) in Commentar. ad d. l. i. §. 7. de Aedil. Edict. apud HEINECCIUM *Jurispr. Rom. & Attic. T. I. p. 879.*

(e) in Comm. ad d. l. 101. §. 2. de V. S.

(f) in flor. spars. ad Aedil. Edict. C. III. §. III. p. 74. §. II.

Ad ipsam differentiam quod attinet, MODESTINVS *Quid mor-*
(a) censet, *morbum esse temporalem corporis imbecillitatem, bus a vitio*
vitium vero perpetuum corporis impedimentum; veluti si differat?
talum excussit, nam & luscus utique vitiosus est. Litem
ICTO movet N. CATHARINVS (b) morbosum ratus, qui
talem excussit, non vitiosum. Quin vel doctissimi In-
terpretum in his verbis explicandis haerent. F. HOT-
MANNVS (c) legit, *veluti si oculum excussit*, stultissimus
ideo dictus CVIACIO. Sed optimam ICTO medicinam at-
tulisse videtur CORN. V. BYNCKERSHOECK, (d) qui ut in legi-
bus emendandis felicissimus erat, erudita & ingeniosa
conjectura, pro *luscus* legit *luxus*. Vulgatam tamen le-
ctionem firman GRÆCI (e) *καὶ γὰρ ὁ ἑτεροφθαλμος*
ἐμπειρὴς ἐστίν.

(a) in l. 101. §. 2. de V. S.

(b) Obs. XXXIII. ap. OTTONEM T. I. Th. J. R. p. 483.

(c) in Comment. verbor. jur. Op. T. I. P. II. p. 783.
voc. morbus.

(d) in Obs. Fur. Rom. L. III. C. I.

(e) βασιλ. L. II. T. II. p. 53.

§. III.

Sic in Aedilitio Edicto vitium accipitur. Verum *Propria*
tamen ad alia quoque negotia, imprimis humana, ut *hujus loci*
reliquas

A 2

*significa-
tio.*

reliquas mittamus significationes, transfertur vocis huius usus. Sic cum vitio facta dicitur substitutio (a) & testamentum vitio subiectum (b). Atque hoc loquendi genere omnis defectus, ob quem actus vel negotia nullius momenti sunt, vitium appellatur.

(a) l. 41. §. f. de V. & P. S.

(b) l. 2. C. de edict. D. Hadrian. toll.

§. IV.

*Vitiosum
quid?*

Quidquid igitur defectu quodam laborat, vitiosum est, & quidquid in iure nullum, inutile, irritum, nullius momenti vel inefficax dicitur, vitiosum appellatio-
ne continetur. Quamobrem non tantum ad conventiones sed etiam ad ultimas voluntates refertur.

*Quaedam
initio vi-
tiosa esse,
quaedam
feri.*

Si defectus statim appareret & impedimento est, quominus actus vigorem suum accipere potuerit, initio is vitiosus dicitur: Sin autem supervenit, & negotium ex valido reddit invalidum, actus vitiosus factus dicitur. Unde vel ab initio quid vitiosum est, vel initio quidem valet, sed temporis tractu vitiosum & irritum fit.

§. VI.

*Dubio re-
spondetur.*

Non caret fundamento hæc distinctio, nec juris rationi repugnat, ut ex valido aliquando fiat invalidum. Actum enim qui initio valet, irritum fieri, si talis casus existat, a quo incipere non potuisset, explorati juris est (a). Novum quidem ex sententia PAULI non est, ut quæ semel utiliter constituta sunt, durent, etiam si ille casus exstiterit, a quo initium capere non potuerunt: (b) hanc tamen PAULI sententiam non tam regulam esse, quam prioris, cuius mentionem fecimus, exceptionem, F. FABER (c) recte monuit, & multis modis accidere posse, ut quod ab initio valuit, postea irritum fiat, non est ambiguum.

(a) §. 6. l. de nox. act.

(b) l. 85. §. 1. de R. S., junct. §. 14. l. de legat. ibique
VINN. cf. H. GIPHANIVM ad l. 140. de V. O.

(c) ad l. 85. §. 1. de R. l. n. 3.

§. VII.

§. VII.

Quæ verbi convalescere vis sit, icti non definiunt. Duplicem autem illius significationem esse, satis constat, unam propriam, qua corporis sanitatem recipere denotat, alteram impropriam, qua *μεταφωρισίς* transfertur ad negotia humana. Hoc sensu, quod ab initio quidem ob defectum quendam non subsistit, sed postea vires accepit, convalescere dicitur. Sic promissio invalida, quæ postea valida efficitur, convalescit. (a)

Quando vitiosum convalescere dicatur?

(a) Illustris Acad. Halens. Cancellarius C. WOLTIUS P. III. Jur. nat. §. 558.

§. VIII.

Eodem sensu icti utuntur verbo *confirmare*, quod HEINECCIO interprete (a) est, *sublato rei vel negotii vitio efficere ut res valeat*. Atque hac ratione adoptio, status liberorum, testamenta, tutores confirmari dicuntur, quod leges ab ipso adductæ satis evincunt.

Quæ verbi confirmare significatio sit?

(a) ad BRISSON. de V. S. L. III. b. v. num. 2.

§. IX.

Quæstionem ipsam, num initio vitiosum convalescere possit, quod attinet, generalis existat sententia PAVLI (a) *quod initio vitiosum est, temporis tractu convalescere non potest*. De testamento relicto, Catoniana regula in specie definit: *quod, si testamenti facti tempore decessisset testator, inutile foret, id legatum quandocunque decesserit, non valere*. (b) Cui convenienter IAVOLENVS (c) statuit, *omnia que ex testamento profisciscuntur, ita statim eventus capiunt, si initium quoque sine vitio ceperint*. Cum IAVOLENO facit LICINNIVS RVFINVS: (d) *que ab initio inutilis fuit institutio, ex post facto convalescere non potest*. PONTIFICI quoque placuit: *electionem initio vitiosam ex post facto non convalescere*. (e) Et quod de jure non subsistit, nec temporis tractu firmari. (f)

Ab initio vitiosum temporis tractu non convalescit.

(a) l. 29. de R. I. (b) l. 1. ff. de R. Caton. (c) l. 201. de R. I.

A 3 (d) l. 210.

b

(d) l. 210. eod.

(e) c. 29. X. de elect.

(f) c. non firmatur X. de R. l. in 6.

§. X.

Quod
exemplis
illustratur

Quare testamentum ab impubere, furioso, filiofamilias vel servo conditum nullius momenti est, ita ut licet testator postea pubes, sanæ mentis, sui juris factus decesserit, non convalescat (a). Item si servo alieno libertas non consentiente domino data est, valere ea ex auctoritate juris non potest, nec convalescit, quamvis postea manumissor domino hæres existit (b). Quin nec servus, testamento dominorum, non data libertate, legatum seu fideicommissum relictum valer, nec convalescere id potest, quamvis post mortem testatoris libertatem aliqua ratione consecuti sint (c). Porro si pactus sim, ne a Titio petatur, quod alii deber, non proderit stipulatio hæc Titio, etiamsi mihi hæres existiterit, quia ex post facto non potuit confirmari (d). Rem quoque sacram vel religiosam, vel publicis usibus in perpetuum relictam, ut forum, aut basilicam aut liberum hominem inutiliter stipulamur: nec convalescit stipulatio, licet sacra res profana esse coeperit, & usibus publicis relicta in privatos usus reversa, & ex libero homine servus effectus sit. (e)

(a) L. 19. ff. qui test. fac. pass.

(b) L. 20. ff. qui & a quib.

(c) L. 4. C. de Legat.

(d) L. 17. §. 4. ff. de pact.

(e) L. 83. §. 5. de V. O.

§. XI.

Et ratione
confirmatur.

Est enim negotiis humanis certus modus legibus præscriptus, quo non observato, sunt ipso jure nulla. Unde omnem negotii vim ex initio ejus æstimandam esse recte traditur. Tempus enim, quod nec inducendæ nec tollendæ obligationis modus est (a) nec GROTIUS (b) auctore suapte natura ullam vim effectricem habet, defectum

defectum hunc supplere nequit. Arque hæc ratio est, cur in speciebus, quas attulimus, convalescentiæ non sit locus, quia vitium, ob quod actus irritus erat, durat. Quemadmodum enim solo temporis tractu non vitatur quod valet; (c) ita & e contrario initio vitiosum solo temporis tractu non convalescit. Apposite STRAVCHIUS (d) *Tempus non est qualitas rerum intrinseca, sed solum affectio quedam externa, cui adeo nulla competit in eas operatio seu potestas qualificandi, alterandi, aut similis.*

(a) vid. P. MÜLLER ad L. 29. ff. de R. I.

(b) L. II. C. IV. §. 1.

(c) l. 17. C. ad L. Corn. de fals.

(d) de Reg. Cat. th. X.

§. XII.

Quæ cum ira sint, difficilis quæstio oritur, *Invalida qui fiat, quod cum initio vitiosa temporis tractu confirmationem non accipiant, ipsi tamen ICI Romani invalida negotia subinde convalescere doceant?*

§. XIII.

Exigui momenti magnam partem sunt; quæ interpretes ad L. 29. ff. de R. I. hanc in rem attulerunt. Ponderasse illam suo momento videtur H. GROTIUS (a) *proponi hanc regulæ modo traditæ subjiciens exceptionem, nisi nova causa jus per se parere idonea intercesserit.* Causa ICI quamlibet obligationum originem significat (b) & principium notat, a quo juris seu facultatis moralis existentiæ dependet (c). Hanc jurium & obligationum causam H. VULTEIVS (d) *aliam summam statuit, aliam inferiorem.* Illam jus esse, hanc factum hominis recte docet. Agnoscat differentiam WESTENBERGIVS (e) *quamvis verba captantibus aliter distinguere videatur.* Nam jus *remotam*, factum hominis *proximam* omnium obligationum causam vocat. Nobis res eodem videtur redire. Missa potius lite circa verba, observasse sufficit, utriusque causæ rationem habendam esse, cum utraque convalescentiæ fundamentum esse possit. Neque enim tantum

tantum ex facto nostro obligamur; sed interdum etiam sine eo ex sola dispositione legis.

- (a) de I. B. & P. Lib. II. Cap. IV. §. XI. sup. etiam
 (b) BRISSONIVS de V. S. voc. *caussa*.
 (c) WOLFIVS in *Ontol.* §. 881.
 (d) *Jurispr. Rom.* L. I. C. XXXVI.
 (e) de *causs. obligat.*

§. XIV.

*Pufendor-
 fi & alio-
 rum sen-
 tiae recen-
 sentur.*

GROTII sententiam suam facit PUFENDORFIVS (a) initio invalidum conualescere existimans, si accedat nova *caussa*, jus per se parere idonea. B. CHESIUS (b) vir elegantis doctrinae ita demum valere regulam nostram opinatur, nisi postea *caussa* efficax superveniat, ex qua, quod initio non valuit, possit nunc valere incipere. STURCIUS (c) regulam procedere ait, praeterquam si nova *qualitas* tractu temporis intercedat. DECIUS (d) initio nullum confirmari putat: si *caussa* confirmans superveniat. P. MÜLLERVS (e) hanc limitationem tradit, nisi *caussa* vel *lex* confirmans supervenerit.

(a) de I. N. & G. Lib. III. C. VI. §. 14.

(b) *Interpret. Jur.* L. II. C. III. n. 31. apud HEINECCIUM T. II. *Jurispr. Rom. & Attic.* p. 343.

(c. d. c.) ad L. 29. ff. de R. 7.

§. XV.

*Gotofredi
 opinio ex-
 penditur,
 ejusque
 prima re-
 gula.*

Alia ratione quaestionem expedire tentavit GOTOFREDVS (a). Duas constituit regulas, quibus servatis, in applicatione d. l. 29. nos labi non posse existimat. Prima est: in omnibus negotiis & actibus, in quibus *leges statum rei vel personae praesentis* pro forma spectari jubent, & ex quibus *negotium statum seu substantiam capit*, denique in quibus *semel tantum velle possimus, locum obtinere regulam, sive de contractibus, sive de testamentis, sive de actionibus agatur*. Nondum tamen ita satis expedita res est, quandoquidem pro explorato habendum, ea quoque negotia, in quibus *leges statum rei vel personae praesentis* pro forma spectari jubent, haud raro conualescere.

De convalescentia vitiosi in genere.

lescere. Nam quod ad *contractus* attinet, quos GOTHOFREDVS primo loco memorat, non est, ut quis dubitet: & si quem suspensum tenent, quæ moveri solent dubias, si ea, quæ de convalescentia invalidæ alienationis afferemus, perpenderit, non dubitabit. *Testamentorum*, in quibus leges vel maxime statum hæredis & testatoris spectari jubent, & *legatorum* convalescentium exempla infra tractabimus. Et quamvis *actiones* inutiliter institutæ passim convalescere negentur: aliquando tamen novæ causæ accessione confirmantur. Sic instituta ad exhibendum vel in rem actione, reum, qui litis contestatæ tempore non possedit, postea vero nactus est possessionem, condemnandum esse apparet. (b) Nec est, quod quis objiciat, actionem his casibus actori, quamvis non contra reum conventum, revera competere, adeoque convalescentiam, quæ initio inutile supponat, in hac specie ne fingi quidem posse. Verum cum actio realis, non nisi adversus possessorem detur, vitio omnino laborare censenda est, contra non possidentem impetrata & instituta actio, quamvis ratione actoris recte intenderetur. Superveniente tamen post litem contestatam possessione, etiam ex parte rei actio utiliter instituta esse incipit. E contrario, si non dominus instituta in rem actione post litem contestatam dominium nanciscatur ex sententia PONTIFICIS (c) recte condemnabitur, quod, qua ratione de jure civili verum sit, VINNIUS docet. (d) Tamen si igitur non uno loco actio initio inutilis eventui confirmari negetur, illam tamen ceteris paribus convalescere posse manifestum est. Quod vero actiones inutiliter institutæ sæpe non convalescant, inde est, quod leges non dederint locum convalescentiæ, quem dare potuissent.

(a) ad L. 29. de R. I.

(b) vid. L. 27. §. 1. de R. V., L. 41. de hæc. per.
L. 30. de pecul. H. DONELLVS L. XIX. C. XIV.

Lit. B. C. D. & L. XX. C. V. Lit. A. B., &
NOODT in Comm. ad Pand. Tom. II. p. 194.

(c) in c. Abbate X. de re jud. in 6.

(d) ad §. I. l. de action.

§. XVI.

Regula al-
tera.

Altera GOTHOFREDI regula hæc est. Si, inquit, non pro forma & substantia quid negotio substernatur, & prohibitionis causa temporaria sit, tum quod initio vitiosum erat, etsi non solo temporis tractu, attamen ex novo quodammodo consensu & voluntate convalescere incipit. Sed vereor, ut legibus, quas vir summus adducit, defendi satis hæc regula possit. Nam in speciebus, de quibus illæ loquuntur, leges convalescentiæ locum concedunt, quamvis ad statum rei vel personæ præsentem respiciant, eumque pro forma & substantia negotio substernant. De singulis videamus. Nulla est rei alienæ oppignoratio, (a) & creditor in re sibi oppignorata jus in re non consequitur, nisi debitor ejus dominus fuerit. De substantia igitur & forma oppignoracionis est, ut res in securitatem crediti tradita, sit debitoris propria. Si tamen dominium ejus postea adquisiverit debitor, pignoris datio convalescit, & utilis actio competit. (b) Alienationem contra prohibitionem legis Julæ factam, ipso jure nullam esse constat. Est enim de forma & substantia omnis alienationis, ut qui alienat, facultatem alienandi habeat. Si tamen dos rota lucro mariti cessit alienatio convalescit. (c) Si Rectori provinciæ vel conjugi aliquis donet quid, donatio non valet. Nam de substantia & forma ejus est, ut donator jus donandi habeat. Sed officio deposito, vel matrimonio morte soluto, donatio convalescit. (d) De nuptiarum forma est, ut contrahentes se in matrimonium ducere non prohibeantur. Hinc nuptiæ impuberum, Senatoris cum Libertina & officium gerentis cum muliere provinciali ipso jure nullæ sunt. Verum iusta ætate adepta, senatoria dignitate amissa & officio deposito nuptiæ convalescunt. (e) Nec in
his

his speciebus causa magis temporaria est, quam in illis, in quibus GOTHOFREDVS convalescentiae locum esse posse negaverat.

- (a) L. 2. C. si alien. res &c. L. 2. C. de reb. al. non al.,
L. 16. §. 1. 7. ff. de pignor.
(b) L. 41. ff. de pignor. act., L. 22. ff. de pignor.,
L. 5. C. si alien. res pign. det.
(c) L. 42. ff. de usuc. l. 17. ff. de fund. dot.
(d) L. 1. C. de contract. jud.
(e) L. 4. ff. de rit. nupt., L. 7. ff. de Senat. L. 27.
de rit. nupt. L. 65. §. 1. eod.

§. XVII.

A GOTHOFREDI sententia recedit quoque STRYKIVS. *Strykii sententia explicatur.*
(a) Vitio illi vertit, quod obscurum quodammodo per æque obscurum explicat; cum non satis pateat, cur in his tantum, quæ indicat GOTHOFREDVS, non vero in aliis regula locum habeat. Ipse vero obtinuisse illam existimat in negotiis solemnibus, quæ propter suam solemnitatem omni statim vitio carere debuerint, & vel ideo subsistere non potuerint; quod negotia solemnissima ex suis initiis æstimata fuerint apud Romanos, in aliis autem negotiis minus solemnibus usum regulæ cessavisse putat. Sed ne hæc quidem probanda videntur sententia. Nam PAVLVS indistincte negat, initio vitiosum temporis tractu convalescere. Ex quo colligere licet, etiam in illis negotiis, quæ a Romanis certam formam non acceperunt, sed in simplicitate Juris Gentium relicta sunt, regulam obtinere. Exemplo sit pignoris jus, quod sine ulla solemnium observatione constitui constat, & tamen si initio non est recte constitutum, temporis tractu non convalescit. Speciem AFRICANVS (b) proponit. Quamobrem regulam a PAVLO traditam, non ad solemnia tantum sed & omnis generis alia negotia pertinere verius putamus, ita ut si ab initio vitiosa sint, solo temporis tractu nunquam convalescant, sive solemnia fuerint sive minus solemnia. Quamvis enim

non desint exempla negotiorum solennium non convalescentium, qualia adduxit SYRIVS, minus etiam solennia negotia saepius convalescant, nemo tamen inde conficiet, PAVLVM in illis tantum regulam suam locum obtinere, in his autem cessare voluisse. Neque ad rem facit, quod solennia potissimum negotia ex suis initiis aestimentur. Nam in eo nihil praecipui praeter ceteris habent, cum in iis ad negotii initium non minus sit respiciendum.

(a) in *Ufu Mod. L. XXXIV. T. VII. §. II.*

(b) in *l. 9. §. 3. qui pot. in pignor.*

§. XVIII.

*Verum
convalescentiae
fundamentum
indicatur.*

Ut vero quid nobis aliorum sententias inter se conferentibus in mentem venerit, breviter exponamus, ante omnia monendum est, uti sine vitio nihil vitiosum esse potest, ita nec vitio durante, id quod vitiosum est, unquam firmitatem aliquam & robur accipere. Hoc si ad eas species referamus, quibus ICTI vitiosum convalescere tradunt, verum convalescentiae fundamentum in remotione vitii, quo negotium laborabat, positum esse apparebit.

§. XIX.

*Remotio
scilicet vitii,
non causae tantum.*

Ne autem cum aliis erremus, vitiositatis causam separabimus a vitio ipso. Causa vitiositatis vocatur id, in quo continetur ratio, cur aliquid vitiosum sit, sive ratione personae, sive objecti, sive formae negotii neglectae. Illa sublata non statim ipsum vitium simul remotum censetur, quia cessante causa effectus durare potest. Idque A. TIRAQUELLVS (a) voluisse videtur, quando ne submoto quidem impedimento invalidum convalescere tradit. Sic si testamentum ab impubere conditum est, & is pubertatis annos egrediatur, causa quidem, ob quam testamentum antea conditum irritum est, cessat, ipsum tamen testamentum ideo non convalescit: quia omnium negotiorum vigor ex initio eorum pender, & hinc vitium, quo testamentum illud laborabat, durare censetur, causa vitii

vitii quamvis sublata. Similiter rei sacrae stipulatio non valet. Et si in commercio esse coeperit, ab eo quidem tempore in stipulationem recte deducitur res, quae sacra esse desit, sed prior stipulatio irrita manet, quia initium ejus vitiosum est, ut ne nunc quidem eo defectu vacet. Idem est in conventionione errore inita, quae non tenet, quia consensus de forma cujusque negotii est. Error autem excludit consensum. Errore cognito, causa quidem cessat, ob quam conventio nulla erat, ipsum vitium autem durat. Quare ut vitiosum convalescat, causam vitiositatis cessare non sufficit, sed ipsum vitium tolli oportet. Illo vero remoto, invalidum convalescere ipsa ratio dicitur.

(a) in tract. cess. caus. cess. effect. lim. 12. § 19.

§. XX.

Convalescentia itaque est effectus, qui remotio- *Definitio*
nem vitii sequitur, quo initio vitiosum sublata vitiosita- *convale-*
tis causa valere incipit. Ita definire convalescentiam *scientia.*
maluimus, quam cum P. MULLERO eam describere, quod sit actus seu negotii ab initio non valentis, aut in pendentem haerentis ex post facto legitima seu iuribus conformis convalidatio. Vel: actus invalidi per novam quandam causam supervenientem inducta validitas seu subsistentia.

(a) in Diss. de Convalescentia C. I. §. IV. Jen. 1685.

§. XXI.

Ex definitione inferre licet, convalescentiam a re- *Vitium*
motione vitii pendere tanquam effectum a causa. Quo- *tollitur be-*
modo autem vitium tollatur, non inter omnes conve- *nesicio la-*
nit. Sed si exempla, quae passim occurrunt, inter se *gis,*
conferamus, obscurum esse nequit, vitium aliquando tolli beneficio legis, interdum principis auctoritate, subinde magistratus confirmatione, saepe etiam facto privatorum. Lex vitium tollit, quando vitiosum valere jubet, nec convalescentiae locus esset, nisi lex diceret,

ret, id quod vitiosum est, convalescere. Species, quæ illustrationi sufficit, est in l. 13. §. 2. ff. de milit. test.

§. XXII.

vel auctori-
tate Prin-
cipis;

Principis auctoritate tollitur vitium, quando is actui invalido robur addit, ut cum per se subsistere non possit, accedente Principis confirmatione, firmus & validus reddatur. Non tamen omnia negotia Principis confirmatione convalescunt, sed ea saltem, quorum vigor a dispositione Juris Civilis pendet. Argumento sit matrimonium in gradu jure divino prohibito contractum, quod ut subsistat, ne Princeps quidem efficere potest. Unde non male quidam jura Principis in confirmandis actibus subditorum invalidis hac regula circumscribunt: quatenus Principi competit facultas dispensandi, eatenus pollet facultate defectus & nullitates actus tollendi. (a) Ut ergo confirmatio Principis effectum habeat, negotium arbitrio ejus relictum esse oportet. Quamobrem cum Legislator essentialia negotii mutare nequeat, consensum partium supplere non potest. Confirmatio enim ulterius extendi nequit, nisi quousque potestas confirmandi progreditur. Quodcumque itaque negotium, nequidem Principis auctoritate ab initio valuisset, confirmatione ejus ex post facto non convalescit. Cæterum si actus sui natura confirmari potest, dispiciendum est, quomodo & quem in finem Princeps eum confirmaverit. Nam si confirmatio facta est in *forma communi*, sine causæ cognitione, nihil addendo, nihil detrahendo, non alium in finem, quam ut actus valeat, in quantum de jure valere potest, confirmati naturam sequitur ipsa confirmatio, & jus vetus si quod adfuit, saltem roborat, ut impugnari facile non possit actus: novum vero jus non tribuit, nec actum invalidum valere facit. Sin autem facta in *forma speciali* prævia causæ cognitione & ex certa scientia, citatis iis, quorum interest, eum in finem, ut vitium negotii tollatur: actus ob defectum formæ jure civili præscriptæ nullus

nullus ex plenitudine potestatis, qua Princeps pollet, firmatur, & ex nullo aliquis efficitur, quemadmodum pluribus tradunt H. VVLTEIVS, (b) GONZALEZ TELLEZ, (c) GAILIVS, (d) L. B. DE LYNCKER, (e) BOEHMERVS (f) et alii. Sic adoptio non jure facta, a Principe confirmari potest; sed ne alii hac confirmatione lædantur, adhibendi sunt illi, qui jus contradicendi habent, (g)

(a) MANTICA *de tac. & amb. convent. L. 3. T. 17.*
n. 29.

(b) *Vol. III. Cons. Marp. 34. n. 194.*

(c) *ad c. 2. X. de conf. util. vel iutil.*

(d) *L. II. obs. 1.*

(e) *Dec. 513. & Dec. 874.*

(f) *Jur. Ecclef. Prot. L. II. T. XXX. §. III. & T.*
II. P. II. Cons. 866. n. 57. 58. 59. MEVIUS
P. I. Dec. 17.

(g) *L. 38. l. 39. ff. de adopt.*

§. XXIII.

Confirmatio magistratus invalido regulariter non robur non tribuit. Quidquid enim contra leges fit, ipso jure nullum est, & judex non gaudet jure dispensandi, nec ea, quæ de forma negotii sunt, suppleri potest. Unde eum decreto suo actum invalidum confirmare non posse sequitur. Et quamvis alii distinguant, utrum cum causæ cognitione an sine ea actus confirmetur, utroque tamen casu irritum non convalescere verior sententia est. (a) Aliter se res habet, quoties magistratui jus certos actus confirmandi a lege speciatim concessum est. Nam quin tunc invalidum judicis decreto confirmetur, in dubium vocari nequit. Hunc in modum datio tutoris minus recte facta, confirmatione magistratus accedente valida efficitur, sive is ab eo datus sit, cui jus dandi tutorem non competit, veluti a matre, sive ei cui dari non poterat, ut emancipato, live

vel confirmacione magistratus,

sive eo modo, quo id fieri lex vetabat, ut in codicillis testamento non confirmatis.

(a) *Ill. ESTOR in den Anfangs-Gründen des gemeiners und Reichs-Processes §. 2360.*

§. XXIV.

vel etiam etiam factio privatorum.

Denique factio privatorum vitium tolli posse apparet: veluti si errore aut metu quid promissum sit. Nam si perspecto errore aut metu depulso promissis institutum declarem, invalida promissio convalescit, ut recte statuunt Viri summi s. PYENDORF (a) & C. WOLFIVS. (b) Atque hujusmodi actus ad illorum negotiorum classem pertinere videntur, in quibus plus semel velle possumus, id est, si GOTHOFREDI (c) obscurius dictum recte interpretamur, in quibus iterata voluntatis significatione, vitium, quod actum irritum reddit, tollere possumus. Talia negotia sunt, quæ ratihabitione confirmari possunt. Quæ autem ratihabitionem non admittunt, GOTHOFREDO vocantur illa, in quibus semel tantum velle possumus. Quidquid autem hac de re sit, vitium factio partium aliquando tolli posse certum est.

(a) *de I. N. & G. Lib. III. C. VI. §. 14.*

(b) *P. III. I. Nat. §. 589.*

(c) *ad L. 29. de R. I.*

§. XXV.

Num in validum iuramento confirmetur? quod negatur de jure civili.

Supereff ut videamus, qualem iuramenta in actibus inutilibus confirmandis vim habeant. Naturalem hic rationem secuti esse videntur Icti Romani, qui si paucos cum HVBERO (a) casus excipias, non tantam illis efficaciam tribuunt, ut novam & peculiarem producant obligationem vel actum de jure non subsistentem confirmant, sed ut negotia saltem valida novo robore muniant. Neque enim ideo inventa sunt iuramenta, ut homo alii obligetur ad dandum aliquid vel faciendum, sed ut Deo teneatur ad poenam, si sciens fallat. (b) Nam cum perfidiæ scelus hominum animos occupasset, diffidentiae malum secutum est, & iuramentorum usus invaluit

invaluit, ut humanam fidem sponte non servaturus, divini numinis metu ad implendam illam cogatur. (c) Quamvis enim H. GROTIUS (d) jurantem etiam Deo obligari statuat ad præstandum promissa & plures alii putent, jurantem, licet ex ipso negotio non sit obligatus, vinculo juramenti adstringi; ab illorum tamen sententia merito nobis discedendum videtur. Egregie rem illustrarunt & extra omnem plane controversiam posuerunt Illustris WOLFIVS (e) & Celeberrimus H. G. AYRER. (f)

(a) in prælect. ad Digesta L. XII. T. II. n. 5.

(b) G. NOODT in Comment. ad Pand. L. XII. T. II. p. 278. PFENDORF de I. Nat. & Gent. L. IV. C. II. §. 6. HYBER de Jur. Civit. L. II. Sect. VI.

C. III. n. 25. KÖHLER Exerc. Jur. Nat. §. 1460.

(c) THOMASIVS ad Lancellot. L. III. T. III. §. 3. n. 185.

(d) de I. B. & P. L. II. C. 13. §. 14.

(e) P. III. §. Nat. §. 903. - 906.

(f) de abus. juramentor. e repl. proscrib. S. II. §. 32.

§. XXVI.

Sed aliter rationes subduxit jus Canonicum, quod *secus de juramento votum Deo fieri statuit* (a) & omne *jure Canonico* juramentum, quod servatum non vergit in dispendium salutis æternæ, servari jubet, magnas in foro excitavit turbas. Sibi ipsis tamen in hoc argumento non satis constare Pontifices, pridem observatum est. Quæ enim de juramenti statuerunt, adeo misere coherent, ut propterea aliorum censuram effugere haud poverint. Multa ad doctrinæ hujus illustrationem contulerunt Viri illustres I. F. LUDOVICI, (b) I. H. BOEHMER., (c) I. F. KAYSER, (d) & qui repugnantiam principiorum Juris Canonici penitus detexit, H. G. AYRER. (e) Illud tamen in hac contrarietate constat, nequidem ex Pontificum decretis juramenta actibus jure divino vel legibus humanis absolute prohibitis, aut in præjudicium tertii vergentibus adjecta nec obligare nec actum ipsum confirmare: quamvis ne hoc quidem a Pontificibus semper observatum animadvertere liceat.

liceat. (f) Sed cum actus dentur, qui jure Civili privata tantum utilitatis causa vetiti & hinc saltem in agendum favorem nulli creduntur, quantum in his confirmandis ex mente Pontificum juramentis tribuendum sit, videndum. Effectu suo hoc casu non destitui jusjurandum I. H. BOEHMER (g) & I. F. KAYSER (h) cum aliis docent. Licet enim nulla juramentis adscribi possit vis, quando preceptivo vel prohibitivo juri contrariantur, hoc tamen illa gaudere effectu dicunt, ut favorem ex permissione legis proveniente intuitu jurantis excludant. (i) Unde juramenta vim renuntiationis habere, communis opinio est & leges hac ratione non magis fieri elusorias, quam si quis earum beneficio sponte uti nolit, Celeberrimus PESTEL (k) recte monet. Sed cum multi & hos inter ipse LUDOVICH, (l) LEYSER (m) & G. H. AYRER (n) omnem prohibitionem salutis publicae causa fieri non sine ratione statuunt, & maxime incertum sit, ad quam classem quisque actus referri debeat; distinguendi videntur actus simpliciter prohibiti ab illis, qui nulli quidem sunt, sed tamen volentibus partibus subsistere aut confirmari possunt. Atque his saltem jure Canonico juramenta contra jus Civile novum addere vinculum ad effectum valide inde agendi & excipiendi, cum BOEHMERO (o) affirmamus. Dari hujusmodi actus, donationum materia argumento est. Nam inter conjuges donationes ipso quidem jure nullae sunt: (p) verum ita, ut in arbitrio donantis sit, num donationem revocare velit; (q) an vero permittere, ut non facta revocatione morte sua confirmetur. Huic donationi si juramentum accesserit, ex mente juris Canonici confestim sanabitur vitium nullitatis, quo donatio laborabat, cum ipsa impleri & juramentum sine periculo salutis aeternae servari possit. Effectus itaque juramenti in proposita specie hic erit, ut donatio inter conjuges, quae non revocata morte donantis demum valere incepisset, statim valeat a tempore interpositi juramenti, tam quoad effectum valide inde

inde agendi quam excipiendi. Idem dicendum, quoties de donatione 500. solidos excedente, nec insinuata sed juramento firmata quaestio incidit. Exemplo pariter esse potest alienatio fundi dotalis a marito consensu uxoris facta. Hanc enim nullam esse jure Civili constat, ita tamen ut si maritus solvendo sit, & uxor iterato consentiat, post biennium valeat. (r) At si alienationem ante temporis istius lapsum juramento confirmatam ponas, etiam biennio citius ex mente juris Canonici convalescet. (s)

- (a) arg. C. 6. X. de jurej.
 (b) de genuin. intel. brocard. omne jurament. quod salva &c. & de juram. compens. non exclud.
 (c) in Jure Eccles. Prot. L. II. T. XXIV. §. XX. seq.
 (d) in diss. de eff. juram. in act. inval. & illicitis.
 (e) de abus. juram. e repl. proscrib. sect. II. §. 33.
 (f) BOEHMER l. c. §. 26.
 (g) BOEHMER l. c. §. 33.
 (h) l. c. C. II. Sect. II. §. 10.
 (i) LUDOVICI in Diss. omne juram. &c. §. VII.
 (k) in Diss. de relaxat. juram. dolo malo elicit. §. 2. in fin.
 (l) l. cit. §. IX.
 (m) spec. 134. Med. I.
 (n) l. c. Sect. II. §. 36. p. 153.
 (o) in Inst. Fur. Can. L. II. S. XXXIV. §. VII.
 (p) l. 3. ff. de donat. int. vir. & uxor.
 (q) l. 13. & 32. §. 23. eod.
 (r) Nov. 61. C. I.
 (s) vid. c. 28. X. de jurej.

§. XXXVII.

Neque in contrariam sententiam nos flectit illo-
 rum opinio, qui juramentum quidem his casibus servan-
 dum esse putant, ipsum vero actum convalescere negant. *singularis*
 Specie quidem non caret hæc sententia, eamque præter
 AMESIVM, (a) MOLINAM, (b) CARPZOVIUM, (c) FRANTZKI-
 fertur

VM, (d) LAVTERBACHIVS (e) aliique ex recentioribus defendunt. Nec enim leve dubium exinde nascitur, quod in textibus, qui adduci solent, de confirmatione ipsius actus nihil habeatur, sed Pontifices saltem juramentum servandum esse fanciant, absque legis vero auctoritate invalidum non convalescere ipsi statuamus.

(a) *de consc. L. IV. C. 22. n. 32.*

(b) *de Just. & juve. L. II. D. 150.*

(c) *P. III. Const. 36. def. 7. n. 5, 6.*

(d) *Lib. II. Resol. 6.*

(e) *Coll. Tb. Pract. Lib. XII. T. II. § 13.*

§. XXVIII.

& refellitur.

Verum tamen observandum, Jus Canonicum, dum negotia quædam alias nulla jurejurando firmari permittit, hæc ex classe negotiorum, quibus ex accessione juramenti nulla plane vis conciliatur, in tantum eximere, ut cum sine jurejurando non valeant, tamen juramento firmata propter religionis auctoritatem impugnari nequeant, atque eo ipso, dum juramentum hujusmodi servari jubet, & fidem implendi necessitatem imponit, simul ipsum negotium firmum & validum reddere. Contraria enim uno præcepto juberet, si jusjurandum servari velit, ipsum vero negotium subsistere noller. Nam actus & juramentum, quod ejus confirmandi causa præstatur, indissolubili nexu coherent, ut nisi ita statuamus, ne concipi quidem possit juramentum confirmatorium efficax, quale id Pontifices esse voluerunt. Qua enim ratione jurans satisfacere possit conscientiæ & juramentum servare, nec tamen implere quod promissit? Pontifices ergo, ut paucis rem complectamur, cum juramenta servari jubent, necessario etiam actum ipsum servari & validi negotii effectum habere volunt. Neque aliam illorum mentem fuisse, textus in *cap. 2. X. de pact. in 6.* clare ostendit. *Pactum* enim a patre cum filia, quæ nuptui tradebatur, initum ut dote contenta nullum ad bona paterna regressum haberet, *omnino servari*

viri præcipit, si juramento nec vi nec dolo præstito firmatum fuerit. Et licet FRANTZKIVS verba *d. c. 2. omnino servari debent*, non ad pactum, quasi illi non satis congruerent, sed ad juramentum referat, idque textum & subjectam ei rationem suadere existimet, connexio tamen verborum & mens totius capituli hanc interpretationem penitus respuit. Subjecta enim ratio: *cum non vergat in æternæ salutis dispendium, nec redundet in alterius detrimentum*, pacto æque ac juramento convenit. Sed demus, ad juramentum hanc rationem se referre, nullus tamen alius inde orietur sensus, quam pactum filiæ, quo hæreditati renuntiat, juramento firmatum, omnino servandum esse quia juramentum hoc nec in æternæ salutis dispendium nec alterius detrimentum redundat. Quamobrem si initio juramentum accessit, confestim valebit pactum, sin ex intervallo adjectum est, convalescere putandum est.

§. XXIX.

Dum vero ipsum actum convalescere affirmamus, non juramento hunc tribuimus effectum sed auctoritati Juris Canonici, quod propter sacramenti religionem pactum alias nullum servandum esse præcipit. Juramentum quidem in causa fuit, propter quam Pontifices negotia hujusmodi impleri voluerunt, ipsum tamen robur ab illorum auctoritate pendet, quia juramentum his casibus nullum foret, nisi illud servari juberent canones. Vitium igitur, ob quod alias non valeret actus, juramento tollitur, eoque remoto, ipsum negotium legis auxilio convalescit.

Qua ratione invalidum Juramento convalescat.

§. XXX.

Sed iniquum esse ajunt, privatum per juramenti præstationem a præcepto Juris Civilis se liberare posse. Non ferit nos hæc objectio. Nam ipsum Jus Canonicum propter juramentum hanc facultatem præstat subditis, ut qui negotia ejusmodi juramento firmant, jure suo uti videantur, cum Jus Canonicum in causis conscientie

Dubio respondetur.

entiæ præferatur Juri Civili. Unde hic omnino adest vinculum illud morale, sine quo nulla est obligatio, quæ ad negotium implendum contrahentes adstringat.

§. XXXI.

*Contractus
minorum
invalidi
juramento
confirmantur.*

His principiis imbutus MARTINVS Imperatori FRIDERICO auctor fuit, ut juramenta minorum sponte præstita super contractibus rerum suarum non retractandis inviolabiliter custodienda esse juberet. (a) Cum enim BVLGARVM inter & MARTINVM quæstio ageretur, an contractus minorum invalidi juramento confirmarentur, & MARTINVS contra J. Civiles rationem hoc affirmaret, ejus sententiam Imperator confirmavit, ut post PANCIROLVVM (b) tradunt Ill. STRYK, (c) BOEHMERVS (d) & alii. Unde contractus minorum invalidos hac ratione convalescere non dubitandum. Quamvis enim haud pauci authenticam de negotiis minorum validis loqui putent, eorum tamen sententiam nostram non facimus, quia alias nihil novi constituisset ERIDERICVS Imperator, & indecisam reliquisset BVLGARI & MARTINI controversiam. (e)

(a) in *Auth. sacram. pub. C. si advers. vendit.*

(b) de *clar. leg. interpret. L. II. C. 14.*

(c) in *jur. eccles. prot. L. II. Tit. XXIV. §. XXIII.*

(d) in *Uf. Mod. L. IV. T. IV. §. XIV. & XVI.*

(e) BOEHMER l. c.

§. XXXII.

*Nam Jur.
Canonici
& hujus
Authentice
æ usus e
foro pro
scribendus.*

Ex dictis patet, quantum juramenta ex mente Juris Canonici in negotiis invalidis confirmandis valent. An vero omnem ejus usum, quod hanc doctrinam attinet, e foris sustulisse Reipublicæ expediat, hujus loci non est, sed ad consultatoriam Jurisprudentiam pertinet, quam quidem quæstionem erudite tractavit Ill. AYRER l. c.

§. XXXIII.

*Promissio
ne sub fide
generosa*

Est & alia quæstio de promissione sub fide generosa facta, qualem illa in negotiis ejusmodi effectum habeat? Tantæ autem auctoritatis eam non esse, ut actum

actum nullum confirmare possit, facile liquet. Cum actus in-
 enim invalidum non nisi sublato vitio convalescat, pro-
 missio autem sub fide ejusmodi præstita, vitium inhæ-
 rens tollere nequeat, nihil exinde actui invalido accede-
 re quo id confirmetur, manifestum est. Finge mino-
 rem absque decreto magistratus nec prævia causæ cog-
 nitione fundum alienasse, non tenet alienatio: quia de-
 ficiunt requisita, quæ ad alienationem rerum immobili-
 um minoris leges desiderant. Quamvis igitur gene-
 rosa fide postea munita fuerit alienatio, non tamen ideo
 convaluisset dicenda est. Quomodo enim hæc promif-
 sio efficiet, ut quæ omiſsæ sunt solennitates, revera ob-
 servatæ sint? Nulla vero lex, nulla consuetudo, nul-
 lum statutum promissionibus generosa fide munitis hunc
 tribuit effectum, ut invalidum negotium confirmet.
 Et juramento tamen æquipollent promissio, bey Fürstli-
 eben, Græflichen, Adelichen Ebrén und Treuen. Unde
 sequi videtur, eundem effectum, quem juramenta in
 actibus invalidis firmandis habent, etiam promissioni-
 bus hujusmodi tribuendum esse. Verum recte jam alii
 observarunt, æquipollens non sufficere, quoties certa
 forma negotio legibus præscripta est. In omnibus ita-
 que actibus, qui ob pactum, statutum, consuetudinem
 aut legem solenne juramentum requirunt, promissio talis
 non sufficit. Vis enim omnis, quæ verbis his inest,
 non exferit se, nisi in actibus validis, quos hac ratione
 confirmari non est dubium.

(a) MEVIUS P. I. Dec. 146. S. STRYK *Uf. Mod. L.*
 XII, T. II. §. XV. H. ZOLL, *de promiss. generos.*
fid. vallat. C. III. §. I. SILBERAD *Diss. de Regum*
Virorumque Principum fide pro jurejur. valente C.
 II. §. IV. *Argentorat 1715. habita.*

§. XXXIV.

Sed ut ex digressu paulum longiori in viam re-
 deamus, in definitione hæc sequuntur verba: *initio vi-* *Vitiosum*
tiosum. Nam valida negotia, quæ superveniens vitium *saltém con-*
valescere,
 irrita

non verò
extin-
ctum,

irrita reddit, non convalescentiam, sed novam quasi vitam expectant & sæpe accipiunt. Quod enim semel subsistit negotium, & postquam irritum factum est, vigorem pristinum recipit, non tam convaluisse quam revixisse existimandum est. Hoc ut statuamus vel ipsa metaphore ratio jubet, quam etiam secutus est I. STRAVCHIVS. (a) Distinguendum est, inquit inter morbum & mortem, inter reconvalescentiam ex illo & resurrectionem ex hac. Homo mortuus neque ægrotus neque sanus, nec convaluisse, sed evigilasse, & qui recens nascitur, neque resuscitatus nec sanitati restitutus, sed ex nullo aliquis factus dicitur. Et ut summam dicamus, omnis privatio debet prædicari de subjecto alias capaci, alioquin non tam privatio, quam mera negatio est. Quemadmodum enim resuscitatus non convaluisse sed revixisse dicitur, ita etiam quod vixit & quasi morte extinctum est, optima ratione revixisse dicitur, si, ut denuo valeat, effectum fuerit. Itaque verbis his promiscue sine abusu vix uti licebit. ULPIANVM tamen verbo convalescere pro reviviscere usum esse ex l. 6. §. 12. de inj. rupt. & irrit. fact. test. apparet.

(a) de Regula Catoniana tb. XI.

§. XXXV.

nec actus
imperfe-
ctos,

Negotia vero licita sed imperfecta, non sunt vitiosa, adeoque non convalescunt sed perficiuntur. Exemplo sit emptio. Hæc sine scriptura constat, sed si inter contrahentes convenerit, ut in scriptis celebretur, contractus tamdiu imperfectus esse censetur, quamdiu non accessit scriptura. Ea vero absoluta, non convalescit sed perficitur. (a) Convalescentia enim supponit negotium consummatum, sed ob vitium invalidum.

(a) pr. §. de Empt.

§. XXXVI.

nec condi-
tionales.

Ex dictis porro intelligitur, actus, quorum effectus a futuri atque incerti temporis existentia pender, huc non pertinere. Hi enim ab initio valent, sed non nisi

nisi conditione existente effectum fortiuntur. Non ergo convalescentiæ auxilio egent, sed propriis viribus ab initio subsistunt, quamvis conditione deficiente effectum destituantur. Neque enim adserendum BRISSONIO, (a) qui quidquid in pendenti fuit & eventu securo sustinetur, convalescere ait. Quod enim in suspensio est, male vitiosum dicitur.

(a) de V. S. Lib. III. ad voc. convalescere.

§. XXXVII.

Denique definitioni additum: *sublata vitiositatis Convalescentia non* *caussa.* Nullum enim in jure exemplum nobis occurrit, quo vitiosum durante vitiositatis causa convalescit, nisi sublata causa. Illa vero cessante, ipsoque vitio sublato, invaliditas dum legis beneficio haud raro vires accipit, ut valeat. *caussa locum habet.* Sed de his supra pluribus actum.

§. XXXVIII.

Subjiciuntur postremo verba: *valere incipit. Negotium,* Vitiosum enim quod convalescit, robur demum accipit quo a momento inchoat negotii. Innuat hoc ipsa vis verbi convalere ex tempore supervenientis causæ confirmantis, non ex tempore antea. Nam ægrotus ex eo tempore sanitati restitutus existimatur, quo valetudinem recuperavit, non autem quo in morbum incidit. Pari ratione convalescentia negotium valere facit ex nunc, non vero ut loquuntur ex tunc. Diserte ULPIANVS: (a) *si miles servum poenæ heredem scribat, institutio non valet, sed si mortis tempore in civitate inveniatur, institutio incipit convalescere, quasi nunc data hereditate.* Et iterum: (b) *Fideicommissum a filiofamilias vel servo relictum non valet, si tamen manumissi decessisse proponantur, contra dicemus, fideicommissum relictum videri, quasi nunc datum cum mors ei contigerit.*

(a) L. 13. §. 2. de milit. test.

(b) L. 1. §. 1. de Leg. III.

D

§. XXXIX.

§. XXXIX.

quod ut-
rius osten-
ditur.

Usum hujus observationis ut paucis ostendamus, constat inter Senatores & libertinas aliasque vilioris conditionis personas nuptias fuisse prohibitas adeoque ipso jure nullas. Si quis tamen in Senatorio ordine agens Libertinam habuerit uxorem, *quamvis interim uxor non sit*, in ea conditione erat, ut si amiserit dignitatem, uxor esse incipiat. (a) Convalescit itaque matrimonium ex tempore amissæ dignitatis senatoriæ, non vero confirmatur retro a tempore initi matrimonii. Liberi igitur antea nati legitimi non sunt. Sibi enim placere, respondit PAVLVS, (b) matrimonio licet contra mandata contracto, tamen post depositum officium justas nuptias effici, si in eadem voluntate perseverer: & ideo liberos postea legitimos esse.

(a) L. 27. ff. de rit. nupt.

(b) L. 63. §. 1. eod.

§. XL.

Ratihabi-
tione ta-
men inva-
lidum re-
tro confir-
mari,

Quamvis vero invalidum regulariter valere incipiat ex eo tempore, quo confirmatio accessit: ratihabitio tamen hunc effectum habet, ut negotium valere faciat ex tunc. Multa quidem de ejus jure disputantur, sed hoc loco ea excutere non lubet. Sufficit, ratihibitionem ejus naturæ esse, ut ad principium cujusque actus retrorahatur, eique qualitatem suam inde ab initio imprimat, (a) vel ut MARCIANVS (b) ait, ad negotii initium retro recurat. Sed intelligendum hoc esse de actibus, qui per ratihibitionem confirmari possunt, non est, ut prolixè moneamus.

(a) HVBERTVS ad Tit. I. de Nupt. n. 10. ad l. 56. de judic., l. 1. §. 14. de vi & vi armat., l. 25. C. de donat. int. vir. & ux.

(b) l. 16. §. 1. de pignor.

§. XLI.

quod exem-
plo illu-
stratur.

Quare si pater nuptias filii sine consensu ejus contractas ratihabeat, matrimonium convalescit, perinde ac

ac si ab initio legitimum fuisset, ut non solum liberi postea nati, sed etiam nepotes ante ratihabitionem editi, legitimi sint. Ante Justinianum diversum jus obtinuit. Cum enim paternus jussus præcedere liberorum nuptias deberet, (a) adeoque de forma matrimonii esset; ratihabitionis is erat effectus, ut nuptias confirmaret ex eo tempore, quo consensus patris supervenit, non autem retro legitimas efficiebat. Posteaquam vero ex Constitutione JUSTINIANI (b) generaliter omnis ratihabito profusus retrahitur & confirmat ea, quæ ab initio subsecuta sunt, non est dubium, quin etiam liberi ante ratihabitionem nati pro legitimis habendi sint. (c)

(a) §. 1. f. de rupt.

(b) in l. f. C. ad Scutum Maced.

(c) c. v. Eck. in princ. jur. L. XXIII. T. II. §. 58.

III. A LEYSER spec. ad Pand. CCXCI. Med. IV.

§. XLII.

Convalescit autem vitiosum vel jure Civili vel Prætorio. Jure Civili: si vel beneficio legis, vel Principis auctoritate vel Magistratus confirmatione vel facto privatorum firmitatem accipit. Jure Prætorio: si Prætor actum ex juris subtilitate invalidum ex bono & æquo ruerit, quasi vel ipso jure valeret vel convaluisset. Sic filio præterito se abstinente, testatoris voluntas ex æquo & bono servanda est, id est, ut IOSEPH. AVERANIUS (a) erudite ostendit, testamentum jure Prætorio convalescit.

Vitiosum convalescit vel Jure Civili vel Prætorio.

(a) Interpret. Jur. L. I. C. X. l. 17. ff. de inj. rupt. & irrit. fact. test.

§. XLIII.

Neque male P. MULLERVS (a) convalescentiam Convalescuntia distinguit in propriam & impropiam. Propria est, quæ vitiosum remoto vitio valere incipit. Improperia, vel propria, quæ negotium invalidum non tam a vitio liberatur & valere incipit, quam perinde ac si valeret aut convaluisset, toleratur. Ita liberi, qui in potestate patris sunt, sine ejus voluntate matrimonia non contrahunt: sed contra-

D 2

cta,

Et, ut PAVLVS (b) ait, non solvuntur : *contemplatio enim publicae utilitatis privatorum commodis praefertur*. Licet enim nuptiae sine parentum consensu contractae sint ipso jure nullae : aequius tamen & humanius est, *confortium tale non dirimi*.

(a) *in Disp. de Convalescentia C. 1. §. VII.*

(b) *Lib. II. Tit. 19. §. 2.*

§. XLIV.

*Reliquae
Mülleri di-
stinctiones
reji-
ciuntur.*

Minus vero accurate convalescentiam idem vir doctus dividit in totalem & partialem. Nunquam enim negotium invalidum ex parte tantum firmatur, sed aut totum irritum manet aut totum convalescit. Et male testamentum vi clausulae codicillaris in fideicommissum resolvi, & sic ex parte convalescere dicitur. Nam clausula haec testamentum ob neglectas solemnitates externas nullum tanquam fideicommissum ab initio sustinet. Convalescentia autem initio vitiosum supponit. Et cum factum non dicatur convalescere, distinctio MÜLLERI in convalescentiam *juris & facti* non videtur firmo niti talo.

§. XLV.

*Monitum
de veterum
Ictorum
in hoc ar-
gumento
dissensu.*

Illud quoque silentio non est praetereundum, quod ne quidem veteres ICTI in argumento de convalescentia vitiosi per omnia inter se convenisse videantur & dissensus hujus vestigia in Pandectis passim supersint. Nam si quaestio inciderit, cur in multis speciebus vitiosum convalescere affirmant, non aliam saepe reperire licebit rationem, quam quod vitiositatis causa sublata sit. Si è contrario quaeramus, cur alii in aliis speciebus, sublata licet vitiositatis causa, vitiosum convalescere negent, vix alia reddi poterit ratio, quam quod ICTI ita sentientes ad convalescentiam non sufficere existimaverint, si causa vitiositatis cesserit, sed ulterius quid requiri putaverint, ut invalidum confirmetur. In partibus itaque hic ivisse Ictos veteres sat probabile est, & qui ad species, quas tractavimus, animum advertunt, dissensum facile agnoscent. CA-

CAPUT II.

DE CONVALESCENTIA VITIOSÆ
ALIENATIONIS.

SUMM A R I A.

§. 1. <i>Transitio.</i>	§. 14. <i>Ut heredis institutio-</i>
<i>nem,</i>
§. 2. <i>Definitio alienationis ex</i>
<i>Cicerone expenditur se-</i>
<i>cundum principia juris</i>
<i>antiqui.</i>	§. 15. <i>Legata,</i>
§. 3. <i>Hotmannus explicatur.</i>	§. 16. <i>Et fideicommissa.</i>
§. 4. <i>Quid Jure Romano alie-</i>
<i>nationis verbo conti-</i>
<i>neatur?</i>	§. 17. <i>Invalida rerum pupil-</i>
<i>larium alienatio conva-</i>
<i>lescit ratihabitione ma-</i>
<i>ioris;</i>
§. 5. <i>Alienatio vel voluntaria</i>
<i>est vel necessaria.</i>	§. 18. <i>Non autem minoris,</i>
<i>qui veniam etatis im-</i>
<i>petravit.</i>
§. 6. <i>Necessaria alienationis</i>
<i>definitio Et exempla.</i>	§. 19. <i>Tacitam ratihabiti-</i>
<i>nem sufficere,</i>
§. 7. <i>Voluntariæ alienationis</i>
<i>definitio.</i>	§. 20. <i>Ut silentium majoris</i>
§. 8. <i>Quid ad eam requira-</i>
<i>tur?</i>	§. 21. <i>Per tempus legiti-</i>
<i>imum.</i>
§. 9. <i>An testamento fiat alie-</i>
<i>natio?</i>	§. 22. <i>L. 6. C. si maj. fact.</i>
<i>explicatur.</i>
§. 10. <i>Alienatio vel ultima</i>
<i>voluntate fit, vel inter</i>
<i>vivos.</i>	§. 23. <i>De Curatore infcio</i>
<i>minore alienante.</i>
§. 11. <i>Vitiosæ alienationis</i>
<i>definitio.</i>	§. 24. <i>Ex quo tempore quin-</i>
<i>quennium curere inci-</i>
<i>piat?</i>
§. 12. <i>Quando vitiosa alie-</i>
<i>natio convalescere dica-</i>
<i>tur?</i>	§. 25. <i>Alienatio invalida</i>
<i>etiam convalescit rescri-</i>
<i>pto Principis,</i>
§. 13. <i>Alienationes ultima</i>
<i>voluntate factas eque</i>
<i>ac reliquas convalesce-</i>
<i>re;</i>	§. 26. <i>vel confirmatione Ma-</i>
<i>gistratus,</i>
	§. 27. <i>vel juramento Mino-</i>
<i>ris,</i>

- §. 28. *vel ratihabitione tutoris.*
- §. 29. *Alienatio prædii dotalis convalescit, si dos lucro mariti cessit,*
- §. 30. *vel uxor post biennium in alienationem de-
nuo consentiat.*
- §. 31. *Alienatio verum Ecclesie convalescit ratihabitione Capituli,*
- §. 32. *vel auctoritate Papæ;*
- §. 33. *Nec non Episcopi vel Principis territorii.*
- §. 34. *Non autem præscriptione, nequidem immemoriali.*
- §. 35. *Venditio rei furtivæ quando convalescat?*
- §. 36. *Donationes inter conjuges morte donantis*
- confirmari.*
- §. 37. *Quibus modis donatio a patre liberis facta convalescat?*
- §. 38. *de convalescentia servitutum.*
- §. 39. *De pignore convalescente*
- §. 40. *Exemplum manumissionis convalescentis.*
- §. 41. *An mutuum pecuniæ consumptione firmetur?*
- §. 42. *Species convalescentis solutionis.*
- §. 43. *Transactionem ratihabitione confirmari.*
- §. 44. *De remissione convalescente.*
- §. 45. *Quando intercessio a muliere pro extraneo facta convalescat?*

§. I.

Transitio. Quid vitiosum sit, & quomodo vitiosum convalescat, vidimus. Modo dispiciamus de convalescentia vitiosæ alienationis.

§. II.

Definitio alienationis ex Cicerone expenditur, secundum principia Juris antiqui.

Alienationis verbum modo latiore modo strictiorem significationem habet & non uno modo a Veteribus definitur. Si CICERONEM (a) sequamur, *abalienatio est ejus rei, quæ mancipi est aut traditio alteri nexu, aut in jure cessio; inter quas ea Jure Civili fieri potest.* Quæ quidem definitio convenit præceptis juris antiqui. Nam ut I. AVERANIUS (b) ex BOETIO (c) observavit, lege XII. Tabularum res alienari aliter non poterat, nisi adhibita mancipationis solennitate. Postea inventa est in

in jure cessio, & sic duo esse coeperunt alienandi modi, ad quos CICERO in definitione respexit. Nec mirari subeat, quod neque adjudicationis, neque legis neque usucapionis mentionem fecerit. Nam alienationis verbum strictissime accepisse videtur pro translatione domini Quiritarii sponte facta. Modis vero antea recensitis invito etiam domino rerum dominia nanciscimur. Et cum traditio sine nexu & libra propria sit rerum nec mancipi, adeoque non nisi dominium bonitarium transferat; ratio inde apparet, cur ea traditione fieri non videatur alienatio. Non tamen inter CICERONEM & ULPIANVM, (d) qui sex acquirendi modos numerat, opinionum dissensio est. Nam ille modos acquirendi recenset: hic autem alienationem in sensu excellentiori acceptam modo ICTIS familiari definit ab enumeratione specierum.

(a) in *Top. Cap. 28.*

(b) *Interpret. Jur. L. 1. C. XXIX. n. 6. 7.*

(c) in *Comment. ad Top. Ciceron.*

(d) *Tit. XIX. §. 2. apud SCHVLTING. in Jurisprud. Ante-Just. p. 620.*

§. III.

In hanc sententiam accipienda sunt, quæ r. HOTMANNVS (a) ex definitione CICERONIS notavit: Primum, ait, cum sex sint acquirendarum rerum modi, quos ULPIANVS memorat, duos solos tantum esse, quibus res ex dominio nostro in alienum traducantur, mancipationem & in jure cessionem. Nisi enim hæc interpretemur de voluntaria domini Quiritarii translatione, nulla ratione sustinebitur HOTMANNI observatio, cum plurimis aliis modis dominium illud civile nobis adquiri constet: Secundo non de omni alienatione verum est, alienationem non nisi earum rerum esse, quæ mancipi sunt & nuda traditione, hoc est sine nexu & libra alienationem fieri non potuisse. Nam
ut

ut ULPIANVS (b) ait, *traditio propria est alienatio rerum nec mancipi*. Res itaque nec mancipi alienantur, & traditio est alienatio, sed non stricte accepto vocabulo. (c) Quod denique ait, alienationem esse civium Romanorum non autem peregrinorum verum quidem est de mancipatione & in jure cessione, sed de alienatione latius accepta male dicitur.

(a) in *Comm. verbor. jur. Op. T. I. P. II. p. 479.*

(b) *l. c. §. 7.*

(c) *vid. BRVMMERVS ad leg. Cinciam Cap. XIII. p. 202.*

§. IV.

Quid Jure Romano alienationis verbo continetur?

In significatione magis communi alienationis verbum non ita stricte accipitur, sed omnem actum, per quem dominium transfertur, denotat. (a) Hoc sensu itaque tam bonitarii quam Quiritarii domini translationem complectitur, nec mancipatione & cessione tantum sed nuda etiam traditione fit & peregrinis cum civibus Romanis communis est. (b) Quin ex IUSTINIANI (c) & veterum Jurorum sententia ulterius porrigitur verbi hujus usus, & non solum ad dominii sed etiam quorumvis jurium, imo possessionis translationem refertur. (d) Hinc alienatio a I. GOEDDÆO (e) recte definitur: *translatio ejus, quod cujusque est, ut sibi absit, alteri vero adsit*. Et plenius adhuc aliquando interpretandus est vocis hujus sensus, ut alienatio etiam fieri dicatur, quoties aliquis pauperior fit, licet in alium nihil transferatur. Hinc in generalissima significatione alienatio est omnis actus, per quem patrimonio nostro aliquid decedit. (f) Sic dedicatio in sacrum alienationis species est, (g) quamvis in nullius dominium transferatur res per dedicationem usu hominum promiscuo exenta.

(a) *l. i. C. de fund. dot.*

(b) *BYNCKERSHOECK de reb. mancip. §. nec mancip. Cap. IX.*

(c) *in*

- (c) in l. f. C. de reb. alien. non alien. & Nov. VII. C. 1.
 (d) l. 4. §. 2. ff. de alienat. jud. mut. cauſſ.
 (e) ad l. 28. de V. S.
 (f) MEVIUS P. V. Dec. 32. n. 5.
 (g) l. 12. de Curat. furioſ.

§. V.

Cum autem non ſolum nobis volentibus ſed etiam inuitis aliquid ex bonis noſtris in alium transferri poſſit, alienatio recte diſtinguitur in voluntariam & neceſſariam.

Alienatio vel voluntaria eſt. vel neceſſaria.

§. VI.

Alienatio neceſſaria eſt, quæ non pendet a liberò alienantis arbitrio, nec ab eo impediri poteſt. Illam neceſſariam juris originem vel veruſtorem cauſſam habere PAPINIANVS (a) ait. Hinc ſi unus ſociorum ad diſiſionem rei communis provocet, neceſſaria alienatio fit. Nam emtionis vicem diſiſio ſuſtinet (b) & pactum de re nunquam dividenda nullas vires habet, (c) ut ne pupillus quidem vel minor declinare poſſit diſiſionem, ad quam maior provocat. (d) Nec minus huc pertinet ſpecies, qua hæres inſtitutus aut legato honoratus, totam hæreditatem vel partem ejus vel rem ſingularem reſtituere rogatus fideiſſimili præſtatione deſuncti voluntatem implet. (e) Veruſtorem cauſſam habet alienatio facta ab hærede, qui rem quandam hæreditariam a deſuncto alienare juſſus, diſtrahit. (f) Idem fit, quoties hæres rem a deſuncto venditam vel promiſſam emtori tradit. (g) Alias neceſſariæ alienationis ſpecies magno numero exhibet I. VOETIUS. (h) Sed plura de his verba facere non attinet.

Neceſſaria alienationis deſinitio & exempla.

- (a) in l. 13. ff. fam. erciſc.
 (b) l. 1. C. comm. utr. jud.
 (c) l. 14. §. 2. l. 15. comm. divid.
 (d) l. pen. C. de præd. & aliis reb. minor.
 (e) l. 5. §. 4. ff. de reb. eor. qui ſub tut.

E

(f) l. 1.

(f) l. 1. §. 2. de reb. eor. qui sub tut. l. p. C. quando decret. opus non est.

(g) d. l. §. 6. de reb. eor. qui sub.

(h) in Comment. ad ff. L. XXVII. Tit. IX.

Voluntaria alienationis definitio.

§. VII.

Voluntaria alienatio est, quæ non fit, nisi alienantis voluntate.

§. VIII.

Quid ad eam requiratur?

Hæc duplici fine fit; vel ut ex bonis nostris tantum aliquid abeat, quemadmodum in dedicatione accidit, & tunc sola domini voluntas legitime declarata sufficit; vel ut in alium quid transferatur. Atque hoc casu, domini & personæ in quam translatio fit consensus signis externis declaratus requiritur (a) & præterea opus est, ut dominium vel aliud quodcumque jus ex bonis alienantis abeat, & ad alium veniat. Alterutro horum deficiente, non fit alienatio. (b) Unde res vendita sed nondum tradita, alienata proprie non dicitur, quia adhuc in bonis venditoris manet. (c)

(a) NOODT. Oper. T. II. p. 130.

(b) GROTIUS de J. B. & P. L. II. C. VI. §. 1. 2. PVFENDORF de J. N. & G. Lib. IV. C. IX. WOLF. P. III. Jur. Nat. §. 9.

(c) l. 67. de V. S.

§. IX.

An testamento fiat alienatio?

Hinc iudicium ferendum de controversia, num testamento fiat alienatio? Affirmativa GROTIUS (a) placuit, negativam autem non contemnendis rationibus adstruxit PVFENDORFIVS, (b) cujus sententiam deinde suam fecit CHRIST. THOMASIVS. (c) Non est nobis animus, utriusque opinionis momenta latius excutere. Annorasse sufficit, non videri bona testatoris ultima voluntate proprie alienari, (d) cum sine ulla deminutione in ejus dominio maneant & testator plenissimam de illis disponendi

nendi facultatem retineat. Quoniam tamen per teſtamentum, tanquam titulum ad transferendum dominium habilem hæredi ad adeundam hæreditatem via ſternitur, & ſic fit, ut quod teſtatoris erat, in hæredem transferatur; veteres ICTI etiam hæredis inſtitutionem alienationis verbo comprehendi non dubitarunt. (e)

(a) *Lib. II. C. VI. 14.*

(b) *L. IV. C. X. §. 3.*

(c) *in Diſp. de orig. ſucceſſ. teſtam. §. 1. 2. 3.*

(d) *arg. l. 67. de V. S.*

(e) *l. 8. §. 2. 3. de alien. jud. mut. cauſſ. l. 69. §. 3. de Leg. II. l. 62. de adq. rer. dom. l. 1. ff. de fund. dot. l. 83. §. 3. de leg. III. l. 8. §. 2. C. de ſecund. nupt.*

§. X.

Recte itaque LAVTERBACHIUS (a) alienationes *Alienatio* vel ultima voluntate vel inter vivos fieri docet. (b) *vel ultima* Ultima voluntate alienamus hæredem inſtituendo, legando *voluntate* do, fideicommitendo, mortis cauſſa donando. Inter fit *vel in* vivos alienatio voluntaria ut plurimum fit traditione, *ter vivos.* five quaſi, juſto tamen titulo ſubnixæ; aliquando vero etiam ſine ea. Hinc eſt, quod alienationis verbo continetur venditio, permutatio, donatio, in emphyteuſin datio, (c) mancipiorum manumiffio, hypothece vel pignoris conſtitutio, uſufructus datio, (d) uſucapionis patientia, ſervitutum non utendo amiſſio, (e) earundem impoſitio vel remiffio, (f) in ſolutum datio, (g) tranſactio, (h) mutui datio, (i) ceſſio, (k) juris noſtri remiffio, (l) & alia.

(a) *in Coll. Th. Pr. L. IV. T. VII. §. 3.*

(b) *l. 1. §. 1. ſi quid in fraud. patron.*

(c) *N. VII. C. 1.*

(d) *l. 7. C. de reb. alien. non alien.*

(e) *l. 28. de V. S.*

(f) *l. 3. §. 5. de reb. eor. qui ſub tut.*

(g) *l. 15. ff. quib. ex cauſſ. in poſſ. eat.*

E 2

(h) *l. 4.*

(h) l. 4. C. de præd. & aliis reb. min. l. 1.

(i) vid. C. H. FABROTTI replicatio adversus SALMASIUM apud Ill. OTTONEM, T. III. T. b. 7. Rom. pag. 1242.

(k) vid. BRUNNEM. de Cession. act. C. II. n. 1.

(l) BRUNNEM. ad. l. f. C. si major fact. alien. n. 9.

§. XI.

Vitiosa alienationis definitio.

Vitiosa alienatio est, quæ vitio laborat. Vitio autem afficitur alienatio, si vel res alienata non est in commercio, aut alienari prohibita, vel alienans non habuit jus alienandi, vel accipiens non gaudet jure accipiendi rem alienatam, vel denique præscripta in legibus alienationis forma non est observata.

§. XII.

Quando vitiosa alienatio convalescat?

Convalescere autem vitiosa alienatio dicitur, quæ remoto vitio valere incipit.

§. XIII.

Alienationes ultimæ voluntate factas & que ac reliquas convalescere;

Acturi itaque de convalescentia vitiosæ alienationis primum videamus de alienationibus, quæ ultima voluntate fiunt, deinde etiam de his, quæ inter vivos perficiuntur. Nam utriusque generis alienationes etiam inchoate inchoate, ex post facto novum robur sæpe accipiunt.

§. XIV.

ut hæredis institutio nem,

Quamvis igitur militi omnes fere, qui testamenti factionem non habent, hæredes instituere liceat, si tamen poenæ servum instituat, non valebit institutio. Nilominus si talis hæres institutus tempore mortis in civitate reperitur, institutio incipit convalescere. (a) Testamentum item inutiliter factum firmitatem accipit, si testator postea miles factus & in expeditione degens illo resignato aliquid adjecerit vel detraxerit. (b) Testamen-

mentum quoque summe irati licet non valeat, perseverantia tamen adparente convalescit. (c)

(a) l. 13. §. 2. de milit. test.

(b) §. 4. §. de milit. test.

(c) arg. l. 48. de R. J. III. A LEYSER Sp. 342. M. 3. 4.

§. XV.

Pari modo legata inutiliter data repetitione confirmantur, quasi nunc dentur. (a) Et licet hæredi pro parte instituto inutiliter a se ipso legatur: Si tamen is hæreditatem repudiet, legatum convalescit. (b)

Legata

(a) l. 19. ff. de legat. I. B. CHESIVS Interpret. Jur. L. II. C. III. n. 31.

(b) l. 17. l. 18. l. 87. & seq. de leg. I. B. CHESIVS. L. II. C. III. p. tot. ap. HEINECC. T. II. p. 336. seq. BRVNEM. ad dd. II.

§. XVI.

Porro si quis ante captivitatem testamentum fecisset, deinde apud hostes codicillis factis postliminio revertatur, humanitatis ratione codicilli, qui initio irriti erant, convalescunt, ut fideicommissum peti possit. (a) Item fideicommissum a filiofamilias vel servo relictum non valet. Si tamen manumissi decessisse proponantur, fideicommissum relictum videtur, quasi nunc datum, cum mors ei contingit, videlicet si duraverit voluntas post manumissionem. (b)

& fideicommissa.

(a) l. 12. §. 5. de capt. & postl. revers.

(b) l. 1. §. 1. de Leg. III. & ibi BRVNEMANNVS.

§. XVII.

Alienationes inter vivos inutiliter factas novum robur sæpe accipere innumeris exemplis probari potest. Nam rerum pupillarum alienatio non rite facta ex intervallo confirmatur, si major factus eam ratam habuerit. Quemadmodum autem nemo rati habere potest negotium, cujus ipse nunquam habuit notitiam, ita

Invahida rerum pupillarum alienatio non rite facta ex intervallo confirmatur, si major factus eam ratam habuerit. Quemadmodum autem nemo rati habere potest negotium, cujus ipse nunquam habuit notitiam, ita

tione ma- inutilis alienatio ratihabitione non conualefcit, nifi ma-
joris; joris factus eam illegitime contractam effe fciverit. a)

- (a) LAVTERB. *de alienat. rer. quæ minor. funt.* § 46.
A LEYSER *Spec.* 345. *med.* 7.

§. XVIII.

Non au- Sunt autem hæc intelligenda de eo, qui annum
tem mino- vigefimum quintum egressus eft. Qui enim veniam
ris, qui ætatis adeptus eft, bona immobilia fine decreto alienare
veniam æ- nequit. (a) Unde facile reddi poteft ratio, cur rati-
tatis im- habitione ejus ante majorem ætatem facta alienatio non
petravit. conualefcit. (b) Aliud fine dubio obtinet, fi facultas
alienandi bona immobilia minori refcripto Principis ex-
preffe conceffa fuerit.

- (a) *Perilluftris* DE CRAMER *in Diff. de jur. princ. con-*
ced. veniam ætat. §. 25. - 32.
(b) ICTI TVRINGENSES *T. I. Conf. L. XXXVIII. n. 39.*

§. XIX.

Tacitam, Ut vero ad majores revertamur, nihil intereft,
ratihabi- exprefse fiat ratihabitione, an tacite. Nam fi y. gr. ma-
tionem suf- jor ab emtore prædii in ætate minore venditi reliduum
ficere, pretium exigat, alienationem tacite ratihabuiffe cenfe-
tur. (a) Idem eft, fi prædium fine cauffæ cognitione
venditum conduxerit. (b) Factum dubium autem ra-
tationem non inducit, (c) fed illud demum, quod
neceffario infert approbationem gefti in minore ætate
negotii. Unde fi tale fit factum, ut alius gerentis ani-
mus effe queat, tacitæ illud ratihabitionis effectum non
habet. (d)

- (a) BERGER *in Oecon. Jur. L. I. T. IV. §. XI. not. 7.*

- (b) LEYSER *c. I. med. 7.*

- (c) IDEM *l. c. med. 8.*

- (d) LAVTERB. *Coll. Tb. Pr. L. IV. T. IV. §. 33.*

§. XX.

ut fidenti- Tacitam ratihabitionem etiam ex fidentio majo-
um majo- ris alienationem inutiliter factam intra certum tempus
ris, non

non impugnantis oriri certum eſt. Nam ſilentium illud, de quo in *l. fin. C. ſi major fact. alien.* agitur, non præſcriptionem, ut quibusdam viſum, ſed quemadmodum CARPZOVIVS, (a) BERLICHIVS, (b) MEVIVS, (c) BRVNNEMANNVVS, (d) LAVTERBACHIVS, (e) P. MVLLERVVS (f) & alii recte docent, ratihabitionem inducit.

(a) *L. V. Reſp.* 76. n. 21.

(b) *P. I. Dec.* 112. n. 10.

(c) *P. VIII. Dec.* 372. n. 1.

(d) *ad d. l. f. C. n. 6.*

(e) *in Diff. ad. d. l. f. §. 20.*

(f) *ad l. 29. de R. J.*

§. XXI.

IVSTINIANVVS enim in *d. l. f.* fancit, ſi quæ res *per tempus legitimum* alienationem roborari, ſi ad perfectam ætatem iidem minores proveçti per quinque annos continuos poſt impletam minorem ætatem numerandos ſuper tali alienatione nihil fuerint conqueſti. Donationes vero minorum ſine decreto factas non aliter firmitatem habere voluit Imperator, niſi poſt viginti quinque annos impletos, inter præſentes quidem decennium, inter abſentes vicennium donatore acquieſcente effluxerit. Qui conſtitutionem ipſam legunt, nullo negotio intelligunt, Imperatorem non præſcriptionis terminum præſtituere, ſed tempus, ex cujus lapſu tacita ratihabitione naſcarur, determinare voluiſſe. Supponit enim majorem alienationis non rite factæ notiã habuiſſe, querelam longo ſilentio tradidiſſe, arque ita alienationi non rite factæ acquieviſſe. Ne vero ſilentium hoc diſputandi occaſionem præbeat, an ratihabitione exinde colligi poſſit, nec ne, Imperator certum tempus ad talem confirmationem præſigendum eſſe cenſuit, & ſilentium per tempora definita ad tacitam ratihabitionem inducendam ſufficere voluit.

§. XXII.

§. XXII.

*L. f. C. si
maj. fact.
explicatur.*

Non una tamen circa interpretationem legis hu-
jus superest difficultas. Imperator loquitur de rebus
minorum sine decreto alienatis. Hinc MEYVS (a) si-
lentium quinquennii saltem defectum decreti supplere,
alienationem autem sine justa causa factam, ea ratione
non convalescere contendit. Nec desunt, qui dispo-
sitionem *d. l. f. C.* restringunt ad alienationem impleta
pubertate factam. Sed æquior est sententia LAVTER-
BACHII, (b) BERGERI (c) & aliorum, qui utrumque
negant, & silentium quinquennii tacite ratihabitionis
effectum habere putant, etsi in pupillari ætate facta fue-
rit alienatio, vel ex alio capite, quam ob deficiens decre-
tum nulla sit; utpote si absque causæ cognitione vel
sine justa & necessaria causa vel subhastatione ulla facta
est. Ex mente Imperatoris itaque nihil refert, aliena-
tio facta fuerit 1) a pupillo vel minore auctoritate tuto-
ris vel consensu curatoris, sive 2) a tutore vel curatore
præsente & sciente pupillo vel minore, sive 3) a mi-
nore solo post impetratam veniam ætatis, sive 4) a pu-
pillo vel minore absque tutore vel curatore. (d)

(a) *P. VIII. Dec. 372. n. 8.*

(b) *in Diss. ad l. ult. C. si major. fact. §. VIII.*

(c) *in Oecon. Jur. Lib. I. T. IV. §. XI. pag. 198. &
Conf. 595.*

(d) *post GLOSSAM BRUNNEMANNVS ad d. l. f. C. n. 3.
LAVTERB. l. c. §. XIV. BERGERVS l. c. p. 199.*

§. XXIII.

*De Cura-
tore infcio
minore
alienante.*

An vero sub dispositione *d. l. f. C.* etiam conti-
neatur casus, si tutor vel curator infcio pupillo vel mi-
nore bona immobilia alienavit, in dubium vocatur.
Negativam præter alios in respondendo secutus est L. B.
DE WERNHER, (a) alienationem, quæ ob neglectas so-
lennitates externas nulla est, distinguens ab alienatione,
quæ non valet ob neglecta substantiabilia, veluti si pupilli
vel minoris consensus non adhibitus, vel contractus ob
dolum

dolum adversarii nullus sit. Verum alia distinctione opus est. Aut enim major factus alienationem a tutore illegitime factam esse ignoravit, aut notitiam ejus habuit. Si prius, major ex lapsu quinquennii damnum sentire non debet. Sin posterius, nulla apparet ratio, cur ratihabitioni locum denegemus. Indefinite enim Imperator loquitur de rebus minorum sine decreto alienatis. Et cum extra dubitationem positum sit, quod negotium ab alio nobis inficiis nomine nostro gestum ratihabitione confirmari possit, hanc formare licebit regulam, quod omnis alienatio, quæ tacita ratihabitione potest confirmari, etiam silentio quinquennii convalescat.

(a) Vol. IV. P. VI. Obj. 432. & in Supplem. ad. d. Observ.

§. XXIV.

Tempus illud ratione cursus continuum, ratione initii vero utile est, & si quidem major alienationis illegitime factæ notitiam non habuit, demum currere incipit a tempore scientiæ, cum alias computandum sit a momento completi anni vigesimi quinti. Hinc judicandum, an major adversus lapsum quinquennii exceptione ignorantiae se tueri queat. Et videtur hoc utique fieri posse, quia ut supra vidimus, omnis ratihabitione supponit notitiam negotii ratihabendi. In alia quidem omnia abit Ill. A LEYSER. (a) Sed nos LAVTERBACHIVM (b) sequimur.

(a) l. c. Spec. 345. Med. IV.

(b) LAVTERBACH. c. l. §. 21. seq.

§. XXV.

Interdum etiam durante ætate minori alienatio inutiliter facta convalescit. Nam quia concessio Principis ad instar prædicialis decreti est, (a) adeoque defectum ejus supplet: (b) non est dubium, quin alienatio rerum immobilium minoris sine decreto facta, rescripto Principis prævia causæ cognitione impetrato, convalescat. (c)

F

(a) l. 2.

- (a) l. 2. C. quando decret. non est opus.
 (b) BRVNNEM. ad d. l. BERGER Conf. DXVIII. in fin.
 (c) arg. l. 2. ff. de reb. rorum qui sub tutel. &c. LAV-
 TERBACH. Vol. II. Conf. Tub. CXII. n. 18.

§. XXVI.

vel confir-
 matione
 magistra-
 tus,

Decretum magistratus ad validam pupillarum rerum alienationem requiri satis constat. Quod ex principiis juris Civilis præcedere debeat, contendunt D. GOTHOFREDVS, (a) I. VOET, (b) CARPZOVIUS, (c) LYNCKERVS (d) & alii. Alienationem vero rerum pupillarum non præcise requirere antecedens decretum magistratus, sed per confirmationem ejus subsequenter convalere BERGERVS (e) atque WERNHERVS (f) recte affirmant.

- (a) ad l. 5. §. 9. ff. de reb. eorum &c.
 (b) in Comm. ad Pand. L. XXVII. Tit. IX. num. II, pag. 247.
 (c) L. V. Resp. 68. num. 18. 19.
 (d) in Anal. ad Struv. Synt. 7. Civ. tit. de reb. eor.
 (e) in Resol. leg. obst. in Comp. Laut. eod. tit. p. m. 510.
 (f) P. I. Obs. CCLIV.

§. XXVII.

vel jura-
 mento mi-
 noris,

Neque dubium est, quin alienatio talis sine decreto facta ex principiis Juris Canonici convalescat, si minor eam juramento confirmet. (a)

- (a) L. B. DE WERNHER. P. II. Obs. 415.

§. XXVIII.

vel ratiba-
 tione tu-
 toris.

Idem obtinet, si tutor negotium a pupillo gestum ratihabeat. Quamvis enim auctoritas tutoris olim in ipso negotio præstari debuerit, hodie tamen approbationem ejus ex post facto intervenisse sufficit. (a)

- (a) STRYK in Usu Mod. L. XXVI. Tit. VIII. §. I. & Lib. XXXIV. Tit. VII. §. II.

§. XXIX.

§. XXIX.

Alienatio prædii dotalis a marito contra prohibitionem L. Juliae facta ipso jure nulla est, & secuta ex ea traditio viva muliere nec dominium nec conditionem talis confucipiendi transfert. Si autem defuncta postea mulier dos tota lucro mariti cessit, venditio convalescit. (a) *dos* *lucro*

- (a) L. 17. ff. de fund. dotal. l. 42. de Usuc. G. NOODT in Comment. ad Pand. L. XXIII. Tit. V. p. 507. sit.
DE WERNHER P. II. Obs. 386. p. m. 731.

§. XXX.

Idem Juris est, si uxor in alienationem prædii vel uxoris dotalis a marito factam post biennium consenserit, eamque ratihabuerit, dummodo vir solvendo existat. (a) *num in*
Quamvis enim LAVTERBACHIVS (b) Novellam LXI. de alienatione donationis propter nuptias agere putet: contra tamen sententia verior est. Nam cum IMPERATOR dixisset de donatione propter nuptias, mox §. 3. subjicit: *atque hæc multo magis in dote obtineant, si quædam de dote alienaverit.* Unde ne quidem est, ut alienationem hoc casu ex bono & æquo sustineri dicamus cum VOETIO, (c) quia ipso jure Civili convalescit. (d)

- (a) Novell. LXI. C. 1.
(b) Colleg. Th. Pr. L. XXIII. T. V. §. XVI.
(c) in Comment. ad Pand. L. XXIII. T. V. §. 6.
(d) add. LEYSER Sp. 311. Med. 3.

§. XXXI.

Imprimis vero ratihabitione invalidæ rerum ecclesiæ alienationes convalescunt. Alienatio enim rerum ecclesiæ a Rectore vel Prælato sine solemnitate facta nulla quidem est, sed ratihabitione Capituli convalescit. (a) *Alienatio rerum ecclesiæ convalescit ratihabitione*

- (a) c. 3. X. de his quæ fiunt a præl. GONZALEZ FELLEZ ad c. 3. X. de transact. T. I. pag. 869. capituli; n. II. 12. BOEHMER F. Eccles. Prot. Lib. III. Tit. XIII. §. 38.

vel aucto-
ritate Pa-
pæ;

§. XXXII. Neque dubium est, quin Pontificis auctoritas eundem effectum habeat. Cum enim alienatio consensu Papæ munita valeat, licet omnia solennia defuerint; (a) consequens est, quod alienatio ob defectum solennium nulla ejus auctoritate confirmetur.

(a) *vid. BOEHMER T. I. P. I. Conf. LX. n. 7.*

nec non E-
piscopi vel
Principis
territorii.

§. XXXIII. In prælaturis mediatis præter reliquas solennitates etiam Episcopi & in terris protestantium, principis consensus ad alienationem bonorum ecclesiæ requiritur. (a) Eo non adhibito non valet quidem alienatio, sed consensu Episcopi vel Principis postea accedente convalescit.

(a) *III. BOEHMER in 7. Eccles. L. III. tit. 13. §. 41.*

Non au-
tem præ-
scriptione,
ne quidem
immemo-
riali.

§. XXXIV. An vero talis alienatio præscriptione firmetur, inter Jure Consultos disputatur. Negativam tanquam veriolem amplectimur. Quamvis enim bona Ecclesiæ præscriptioni utique subjecta sint, ut non solum immemoriali sed etiam quadraginta annorum præscriptione adquirantur: (a) non tamen ideo inutilem alienationem præscriptionis auxilio convalescere dicendum est. (b) Qui per legitimum tempus bona ecclesiastica possedit, tutus utique est, eorumque dominium nanciscitur, (c) non autem vi alienationis, quæ inutiliter facta vetustate non firmatur, & in se nulla manet, sed auxilio præscriptionis, qua dominium, quod non rite facta alienatione penes ecclesiam remanserat, possessori acquiritur. Non ergo eorum sententiam sequimur, qui omnium solennium defectum vetustate suppleri, (d) vel rerum, quæ commercio exemptæ sunt, alienationem, immemoriali præscriptione convalescere tradunt. (e)

(a) *Tubing. T. I. Conf. XI. n. 14. 15.*

(b) *BOEHMER T. I. P. I. Conf. LX. n. 23. 24.*

(c) *L.*

- (c) L. B. de LYNCKER. T. I. Resp. 98. n. 3.
(d) vid. BOEHMER in Jur. Paroch. Sect. VI. C. II.
§. XXVII.
(e) Ill. A LEYSER ad Pand. Spec. 401. Med. 2.

§. XXXV.

Venditio rei furtivæ confirmatur, si venditor postea domino hæres existit. (a)

(a) l. 42. de Usuc.

Venditio
rei furtivæ
quando
convales-
cat?

§. XXXVI.

Pergamus ad materiam donationum, & prius quidem videamus de his, quæ inter conjuges fiunt, & ipso jure nullæ sunt. Et dubium non est, quin, si donator prior vita decesserit & conjugi, in quem donatio collata est, supervixerit, donatio morte donantis confirmetur, idque ex oratione D. ANTONINI, qui Senatui auctor fuit, ut aliquid laxaret ex juris rigore. (a) Tum vero demum Oratio locum habet, si donatorem non poenituerit donationis. (b) Nec expresse tantum, sed tacite quoque rebus ipsis & factis donatorem voluntatem suam revocare posse certum est. (c) Qualis autem mors intelligatur, naturalis an civilis, in quaestione incidit. De naturali, five violenta fuerit, five non, orationem interpretandam esse ex l. 32. §. 6. 7. 8. de don. int. vir. & uxor. manifestum est. Sed hoc quodammodo mutavit CONSTANTINUS (d) Imperator, & si quidem donator servus poenæ effectus fuerit, donationem maritalem ante tempus criminis ac reatus in uxorem collatam observandam esse præcipit, tanquam si maritum ejus natura non poena subduxerit. Ceterum nihil interest, utrum donatio inter conjuges traditione perfecta fuerit, an vero in solis promissionis terminis subsisterit. Quamvis enim VLPPIANUS (e) sibi hic non satis constare videatur; contrarium tamen viri summi J. VOET (f) & G. NOODT (g) solide ostenderunt.

derunt, & de reliquis personis, quas ANTONINI oratio complectitur, veluti focero, genero & aliis, qui prohibentur, ex instituto egerunt.

- (a) l. 32. §. 1. 2. 14. ff. de D. F. V. & V.
- (b) d. l. 32. §. 2. 3. 4.
- (c) G. NOODT *Lib. XXIV. T. I. pag. 519.*
- (d) in l. 24. C. de Donat. int. vir. & uxor.
- (e) in l. 23. l. 32. §. 1. & §. 23. item in l. 33. pr. & §. f. D. de Don. int. Vir. & Uxor.
- (f) in Comment. ad D. Lib. XXIV. Tit. I. n. 5.
- (g) in Comment. ad Dig. Lib. XXIV. T. I. p. m. 517. 518.

§. XXXVII.

Quibus modis donatio a patre liberis facta convalescat?

Quod Jure Romano inter patrem & liberos, quos in potestate habet, donatio non subsistat, inter omnes constat. (a) Sed variis modis eam confirmari, pariter certum est. Nam si pater non revocata donatione moriatur (b) vel emancipatione facta res donatas filio non ademerit, (c) donatio convalescit. Idem secundum Juris Canonici principia dicendum esse, si pater donationem juramento confirmaverit GALLIUS (d) atque STRYKIVS (e) recte tradunt.

- (a) l. f. C. de impub. & al. substit. l. 11. l. 17. C. de donat.
- (b) l. 25. C. de donat. int. vir. & uxor.
- (c) l. 31. §. 2. D. l. 17. C. de donat.
- (d) L. II. O. 38. n. 7.
- (e) in *Usu mod. Lib. XXXIX. T. V. §. 2.*

§. XXXVIII.

De convalescentia servitutum.

Servitutum convalescentium species non ita magno numero occurrunt. Quae vero existant sat probant, servitutes inutiliter constitutas aliquando ex post facto confirmari. Imprimis ad rem facit species a PAULO (a) proposita, qua si unus ex sociis servitutem initio inutiliter constituerit, servitus tamen reliquorum cessatione

sione confirmatur. Quia enim omnis servitus sui natura individua est, ut pro parte nec acquiri nec amitti possit, unus dominorum invito altero prædio pro indiviso communi servitutem imponere nequit, (b) adeo, ut si ab uno tantum cessa fuerit, vel saltem non ab omnibus, illi qui jam constituerunt, ex subtili juris ratione possint prohibere, ne servitute utamur, (c) quia ultima cessio æque ac prior infirma est, quamvis CELSVS (d) benignius dici putet, & antequam novissimus cesserit, eos, qui antea cesserunt, vetare uti cesso jure non posse. Interim tamen reliquorum cessione superiores confirmari & CELSVS, (e) & PAVLVS (f) existimant. Si ergo socii fundo communi actu inter vivos diversis temporibus servitutem imponant, non prius valida erit servitutis constitutio, quam ex quo novissimus pro sua parte eam cesserit; & tunc posterior cessio non retrahitur ad priorem sed prior ad posteriorem. (g) Non autem hæc procedunt, si quis eorum, qui prius cesserunt, ante cessionem aut vita decesserit aut partem suam alienaverit. Tunc enim nova hæredis vel successoris particularis cessione opus esse ex *l. f. ff. Comm. præd.* pater. Ex qua etiam liquet, idem juris esse, si unus servitutem cedat, alter leget. Sin autem plurium sociorum testamentis servitus relicta fuerit, non aliter servitus legatario acquiritur, quam si utriusque testatoris hæreditas eo tempore pariter adeatur. (h) Aliam servitutis convalescentis speciem exhibet idem PAVLVS in *l. 7. ff. Commun. præd.*

(a) in *l. f. D. Commun. præd.*

(b) *l. 2. ff. de Servit. l. 34. de S. P. R.*

(c) F. HOTMANNVS *Obs. Lib. VII. C. I. § 2. A. FABER Conj. Lib. XIX. C. XVI.*

(d) *l. 11. de S. P. R.*

(e) in *de l. 11.*

(f) in *d. l. f. commun. præd.*

(g) HILLIGER ad DONELLVM *Libro XI. C. IX. Lit. G. H.*

(h) VOE-

(h) VOETIVS in *Comment. ad. D. Lib. VIII. T. IV. num. 9.*

§. XXXIX.

Pignus quoque inutiliter constitutum sæpe confirmatur. Si res aliena ignorante domino pignori data fuerit, creditor quidem nullum jus in re consequitur; sed si dominus rem ratam habuerit, pignus valebit. (a) Idem obrinet, si is, qui rem alienam pignori dedit, deinde ejus rei dominus factus est, sive quia domino hæres exstitit, sive ex titulo particulari rem nactus est. Quamvis enim pignus ita non quidem directo convalescat, nec ordinaria actio detur: utilis tamen persecutio competit. (b) Neque hoc dubitationem recipit, si creditor rem alienam sibi oppignorari ignorabat. Secus si scienti res aliena oppignorata fuerit. Nam PAPIANUS (c) auctore, *difficilius creditori, qui non ignoravit alienam, utilis actio dabitur; sed facilius erit possidenti retentio.* Verba: *difficilius utilis actio dabitur*, negotium faceffunt ICTIS. I. VOETIVS (d) hunc ea habere sensum exiltimat: quod facilius quidem possidenti hoc casu exceptio detur, non tamen ideo creditorem actione utili in totum destitui. E contrario G. NOODT (e) verba hæc modestam & ICTIS neque inusitatam neque indecoram negationem continere putat. Atque hæc sententia, nisi omnia nos fallunt, priori præferenda est. Licet enim vix negari possit, eam loquendi rationem, qua PAPIANUS usus est, affirmativum sensum habere posse: aliquando tamen, ut idem NOODTIVS ostendit, illa negative accipi, pariter certum est. Hoc autem loco id fieri debere, tum vis locutionis, tum etiam dicta a PAVLO in l. 16. §. 1. D. de pign. act. suadent. Difficilior quæstio est, an pignus convalescat, si re aliena ignorante domino obligata, dominus postea fiat debitori hæres? Nam vel eruditissimi viri inter PAVLVM (f) & MODESTINVM (g) dissensum agnoscunt,

scunt, (h) & quod ille negaverat, hunc affirmare censent. Sed si ex mente NOODTII (i) rem ponderemus, nulla est inter dictos icros opinionum diversitas. Utrumque statuere existimat, pignus ne utiliter quidem convalescere: sed PAVLVM æque ac MODESTINVM censere, quod creditori utilis pignoratitia contraria danda sit, ut debitor nova conventionē pignus firmet. Verum quæ difficultates hanc sententiam non plane novam premant, I. VOETIVS (k) jam animadvertit. Qua autem ratione ipse icros hos quoad speciem certe sibi contrarios in concordiam redigi posse putet, videamus. *Magis est, inquit, ut inspiciamus, utrum testator rem Titii, qui postea testatori hæres existit, obligaverit simpliciter ignorante eo, an vero invito eo & prohibente: ut, siquidem eo ignorante id factum sit, utiliter saltem pignus convalescat; convenienter d. l. 22., quæ expressè meminit domini ignorantis: sin eo invito & prohibente, ne utiliter quidem pignus ex post facto sustineatur; idque secundum d. l. 41., in qua nulla ignorantis mentio est sed ejus, qui rem Titii postea succedentis obligaverat sine Titii voluntate, adeoque intelligens satis, se id invito domino facere, eumque, si intellexisset, non permissurum, uti in materia furti Imperator loquitur §. 7. *J. de Oblig. quæ ex delict.**

- (a) l. 20. ff. de pign. act.
 (b) l. 41. ff. de pignorat. act. l. 5. C. si alien. res pign. l. 7. §. 2. ad SCt. Macedon. arg. l. 9. §. 3. qui pot. in pign.
 (c) in l. 1. pr. ff. de pignor. & hyp.
 (d) in Comment. ad Dig. L. XX. T. III. n. 4.
 (e) in Comment. ad Pand. L. XX. T. I. p. 437.
 (f) in l. 41. de pignor. act.
 (g) in l. 22. de pignor.
 (h) apud STRYKIVM in Usu Mod. Lib. XX. T. III. §. IV.
 (i) l. c.
 (k) l. c. T. I. p. 882. n. 5. in fin.

G

§. XL.

Exemplum manumissionis convalescentis.

Si quis servum hereditarium, quem manumittere testamento iussus est, ante aditionem manumittat, nihil quidem agit: sed post aditionem libertas servo data secundum voluntatem testatoris convalescit. (a)

(a) BRVNEMANN. *ad l. 20. §. 1. ff. de Condit. Inst.*

An mutuum pecuniae consumptione firmetur?

§. XLI.
Mutuum quoque ab initio inutiliter datum ex post facto saepe confirmari traditur. Nummis enim alienis sine domini voluntate credendi causa datis, nihil quidem eorum accipientis fieri palam est: sed nummis bona fide consumtis & obligatus esse, qui accepit, incipit, & conditio numeranti datur. (a) Hinc mutuum pecuniae consumptione convalescere F. HOTMANNVS, (b) I. GOEDDÆVS, (c) BRVNEMANNVS (d) & alii affirmant. Quin licet reprobi nummi esse dicantur, iis tamen per accipientem tanquam probis expensis, jus numerantis ex consumptione firmari I. VOERTIVS (e) contendit. Similiter mutuum convalescere putant, quoties pupillus, furiosus vel alius, qui jus alienandi non habet, pecuniam crediderit, accipiens vero eam bona fide consumserit. (f) Quamvis enim his non assentiatur G. NOODT; (g) ex veteribus tamen ipsum THEOPHILVM (h) hanc sententiam secutum esse apparet. *Posteaquam, inquit, nulla ei ex juris regulis actio competit, reliquum est, ut conditionem habeat, & quod pecunia numeratione effectum non est, ut si mutuum confisteret, & conditione teneretur accipiens: id efficiat bona fides consumentis. Nam & hic oritur conditio.*

(a) *l. 11. §. 2. l. 12. l. 13. pr. & §. 1. l. 19. §. 1. in f. de reb. cred. add. l. 56. de fidej.*

(b) *Obsev. Lib. VII. Cap. II. Op. T. I. P. II. pag. 210. Lit. B.*

(c) *de*

- (c) de reb. cred. C. III. n. 5. seq.
 (d) ad dd. ll.
 (e) in Comm. ad Pand. Lib. XII. T. I. n. 8.
 (f) ad dd. ll.
 (g) in Comm. ad Pand. Lib. XII. T. I p. 273.
 (h) in paraphraf. ad. §. 2. *F. quib. alien. lic. vel non.*

§. XLII.

Quemadmodum vero pupillus sine tutoris auctoritate pecuniam non recte credit: ita ex omnibus causis solvendo non adhibito tutore nihil agit, quia dominium in alium transferre non potest. (a) Pecunia tamen a creditore bona fide consumpta, eum liberari & IULIANVS (b) & GAIVS (c) statuunt. Solutionem itaque hoc casu convalescere non ambiguum est.

- (a) l. 9. §. 2. ff. de auct. tut. & curat.
 (b) in l. 19. §. 1. ff. de R. C.
 (c) d. l. 9. §. 2. de auct. & conf. tut. & Curat.

§. XLIII.

Transfatione ab eo, cui jus transigendi non competit, inita, transfatio quidem non tenet, sed ratihabitione secuta eam confirmari constat. (a) Nec expressa tantum, sed etiam tacita ratihabitione hunc effectum habet. Unde si transfatio a curatore inutiliter inita fuerit, minor autem post adeptam maiorem aetatem per quinquennium filuerit, convalescit. (b) Judicium etiam, si procurator sine mandato agat, non valet: (c) si tamen dominus ratum habeat, quod gestum est convalescit. (d)

- (a) c. 3. X. de transfat.
 (b) BRUNNEM. ad l. f. C. si maj. fact. alien. fact. n. 9.
 (c) l. 24. C. de procurat.
 (d) l. 56. ff. de jud. l. AVERANIVS L. I. C. X. n. 39.

G 2

§. XLIV.

§. XLIV.

De Remissione con-
valescente.

Cum porro pupillus vel minor regulariter ne-
quidem cum tutore vel curatore donare possit, & remis-
sio donationis species sit, recte BRUNNEMANNVS (a) sta-
tuit, quod, si tutor sciente pupillo de jure ejus quid re-
miserit, lapsus quinquennii post perfectam ætatem ad
confirmationem remissionis non sufficiat, sed silentio
per decennium opus sit, ut remissio convalescat.

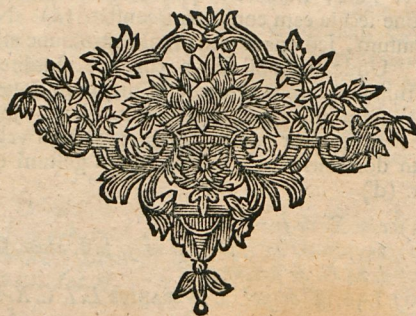
(a) ad d. l. f. C. si maj. fact. alien. n. 9.

§. XLV.

Quando
intercessio
a muliere
pro extra-
neo facta
convales-
cat?

Mulieres Scto Vellejano pro aliis intercedere
prohiberi inter omnes constat. Et quamvis IVSTI-
NIANVS hoc illis indulserit, ut, si quæ mulier intra
biennale tempus post priorem cautionem numerandum,
pro eadem causa fecerit cautionem, vel pignus aut in-
tercessorem dederit, nihil sibi præjudicet: si tamen cum
perfectæ ætatis esset, intercessionem post biennium re-
iteraverit, intercessio convalescit. (a)

(a) l. 22. C. ad Sctum Vellej.

ERRATA

- Pag. 3. §. 2. lin. 13. *lege ερεπόφθαλμος*. In alleg. (b) *lege* 493.
P. 4. §. 6. all. (b) *leg. de R. J.*
P. 5. §. 7. lin. 6. *leg. substitit*: §. 8. in marg. *leg. confirmare*.
P. 8. in rubr. *leg. Caput I.*
P. 9. lin. 21. *leg. intendatur*.
P. 11. §. 16. alleg. (b) *leg. dat.*
P. 12. §. 17. all. (b) *leg. §. 2.*
P. 13. §. 20. lin. 4. post verb. *MULLERO pon. (a)*
P. 15. lin. 3. *leg. TELLEZ*: all. (c) *leg. inutil.*
P. 16. §. 24. in marg. *del. etiam*
P. 18. lin. 15. *leg. LVDOVICI.*
P. 19. all. (o) *leg. T. XXIV.*
P. 22. §. 31. loc. alleg. (c) *pon. (d)* & vic. *verf.*
P. 23. lin. 22. post verb. *præscripta est*: *pon. (a)*
P. 26. §. 39. in all. (b) *leg. l. 65. §. 1.*
P. 30. §. 2. lin. 5. *leg. quos.*
P. 35. §. 10. lin. 5. post verbum *traditione*, addatur: *five vera,*
P. 45. §. 34. alleg. (e) *leg. 461.*
P. 46. lin. 2. post verbum: *qui*, addatur: *propter matrimonium*
donare

ERRATA

pag. 3. § 2. lin. 17. post 'in alleg.' (b) leg. 'et'
p. 4. § 2. all. (b) leg. 'et'
p. 5. § 1. lin. 6. post 'inditum': § 8. in marg. leg. 'confutans'
p. 8. in rubr. leg. 'capit. 1'
p. 9. lin. 21. leg. 'inducantur'
p. 11. § 10. alleg. (b) leg. 'dat.'
p. 12. § 17. all. (b) leg. 's.'
p. 13. § 20. lin. 4. post verb. 'maximo bon.' (a)
p. 17. lin. 3. leg. 'ratus: all. (c) leg. 'nulli'
p. 18. § 24. in marg. del. 'etiam'
p. 18. in rubr. leg. 'renovetur'
p. 19. all. (c) leg. 'XIV'
p. 21. § 31. post alleg. (c) pon. (d) & vic. verb.
p. 22. lin. 22. post verb. 'inductum est: bon.' (a)
p. 26. § 37. in all. (b) leg. 'et'
p. 30. § 42. lin. 2. leg. 'etiam'
p. 37. § 50. lin. 7. post verb. 'ratione: addendum: sine ver.
p. 47. § 54. alleg. (c) leg. 'et'
p. 48. lin. 2. post verb. 'dat: addendum: propter mantionem
bonae

1711
1712
1713
1714
1715
1716
1717
1718
1719
1720
1721
1722
1723
1724
1725
1726
1727
1728
1729
1730
1731
1732
1733
1734
1735
1736
1737
1738
1739
1740
1741
1742
1743
1744
1745
1746
1747
1748
1749
1750

1751
1752
1753
1754
1755
1756
1757
1758
1759
1760
1761
1762
1763
1764
1765
1766
1767
1768
1769
1770
1771
1772
1773
1774
1775
1776
1777
1778
1779
1780

Marburg, Diss., 1745-46

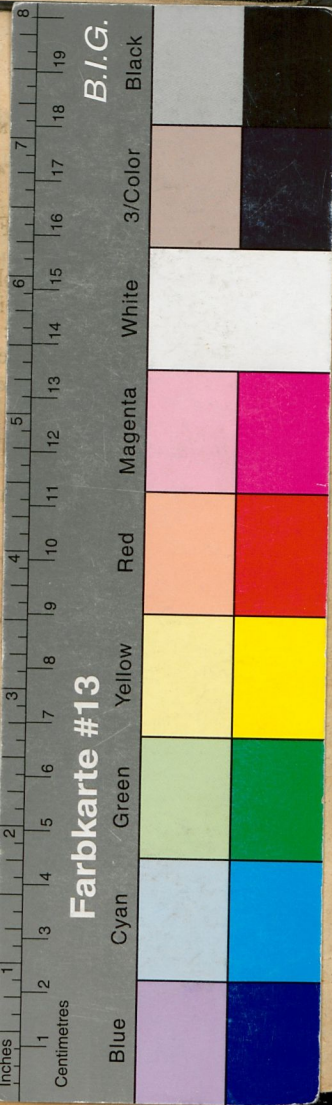
ULB Halle

3

005 359 910

DISSERTATIO IVRIDICA INAVGYRALIS *5. 72.*
DE *J. 25. num. 43.*
CONVALESCENTIA *1745/4*
VITIOSAE ALIENATIONIS

QVAM
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO
DOMINO FRIDERICO
HASSIAE LANDGRAVIO RELIQUA

J. W.
PRAESIDE
AEMILIO LVDOV. HOMBERGK
zu Bach

IVRIVM DOCTORE ET PROFESSORE ORDINARIO
H. T. PROMOTORE

PRO LICENTIA
CONSEQVENDI SVMMOS IN VTROQVE IVRE HONORES
AD D. XXV MAII MDCCCLXXXV

H. L. Q. S.

PVBLCO ACADEMIAE PROCERVVM EXAMINI
SVBMITTIT

HENR. CAR. HOMBERGK *zu Bach*
HASSVS.

MARBVRCI CATTORVM LITTERIS MVLLERIANIS.

KÖNIGLICHES
UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
ZU HALLE